

Glasnik MIRA

Godište V. • Broj 1 • Međugorje • Siječanj 2010. • Cijena 2,5 KM / 10 kn

*Došao sam bolje upoznati
pastoral Majke Božje*

Kardinal Schönborn

Iz sadržaja

Poruka za sadašnji trenutak
"Kličite, pocikajte
od radosti, slavite
dane božićne!..."
vlč. Adalbert Rebić

Bečki nadbiskup,
kardinal Christoph
Schönborn,
u Međugorju

Meditacija
Slobodi u
susret
s. Dominika Anić

Franjevačka mariološka
misao i pobožnost
Sv. Franjo Asiški -
Marija Bogorodica
fra Miljenko Šteko

Iskustva
Međugorska
čudesa su znakovi
Božje svemoći
fra Petar Ljubičić

Iskustva
Priča o Isusovom
milosrđu
Lisa Burns

Vjeruješ li u mene? Vjeruješ li meni?

Kršćanstvo nije svjetonazor, nije ono jedna među religijama, nije ono filozofija ili skup propisa, nije ono moralni zakon, nije ni tumač smisla ljudskog života, pogotovo nije ono socijalni program za svjetski boljitak – sve se to može iz njega izvesti, može dedukcijom dobiti, ali sve to zajedno nije bit kršćanstva. Bit mu je osoba Isusa Krista, bit našega kršćanstva jest moj i tvoj osobni susret s Bogom u Isusu Kristu

fra Tomislav Pervan

Na početku nove godine vrijedi uvijek iznova zapitati se kojim smjerom udariti, kojom se mišlju vodiljom voditi, koje zvijezde slijediti, za kojim ciljem zapravo u životu težiti. Komu dati svoju vjeru i srce, komu vjerovati, komu svakodnevno davati svoj glas? Nama se vjernicima nameće pitanje naše osobne vjere u Isusa Krista. I prije svega pitanje: Tko je za mene/nas Isus Krist? Na tome pitanju odlučuje se vjerujemo li zbilja u Boga u svome životu.

Otkako se pojavio na pozornici ovoga svijeta, Isus Krist ne prestaje protresati i uznemirivati ljude i duhove. Kad su oni zvezdoznanci s Istoka u potrazi za novorođenim židovskim kraljem stigli u Jeruzalem, sav se grad uznemiri, uskomeša na tu čudnovatu vijest, od kralja Heroda pa do obična puka. Za Isusova ulaska u ljubljenu grad na Cvjetnicu ponovno će se sav grad uznemiriti i u čudu pitati, što se to događa, tko je posrijedi, što je i tko je taj Isus iz Galileje, prokazani prorok.

Isus – neistraživa i nedokučiva pojava

Isus Krist je s nedostiživim odmakom najpoznatiji lik ljudske povijesti, osoba koja je poput neistraživa planinskog masiva sa svih strana osvijetljivana, ispitivana, tumačena, istraživana, komadana, stavljana pod sve moguće sitnozore. Sa svih se strana okretalo, pro-

Draga djeco!
U ovom radosnom danu sve vas donosim pred svoga Sina Kralja mira da vam on da svoj mir i blagoslov. Dječice, taj mir i blagoslov dijelite u ljubavi s drugima. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu!

(25. prosinca 2009.)

Fotografija na naslovnici: Gebetsaktion Wien

Dekret pape Urbana VIII.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, izdavač izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se izdavač potpuno podvrgava. Riječi poput «ukazanja, čudesa, poruke» i slične imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar "Mir" Međugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Dragan Naletilić | Adresa: Glasnik mira, Gospić trg 1, 88266 Međugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 325 Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr | Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.
Uplata pretplate: Informativni centar "Mir" Međugorje d.o.o., "Glasnik mira" | Iz BiH u KM: Unicredit Bank, žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | Iz svih stranih zemalja: Unicredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221 | Iz RH u HRK: Societe generale - Splitska banka d.d., Nalog 14, Broj računa: 2330003-5100201682 | Iz RH u EUR: Societe generale - Splitska banka d.d., Nalog 14, SWIFT: SOGE HR 22, IBAN: HR 17 2330 0035 1002 0168 2 | Iz BiH i RH pretplatu se može uplatiti i poštanskom uplatnicom. | Uplata pretplate iz ŠVICARSKJE u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich, Naziv banke: UBS AG ZURICH - WIEDIKON (0270/00), KONTONUMMER: 80541840A (za Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCH33HUBA, UBS Postkonto Nr.: 80-2-2 | Uplata pretplate iz NJEMAČKE u EUR: Informativni centar MIR Međugorje D.O.O. Čitluk, Gospić trg 1, 88266 Međugorje, Naziv banke: LIGA BANK EG, KONTONUMMER: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ: 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | Cijena jednog primjeka: 2,5 KM/10 kn | Godišnja pretplata (12 brojeva) BiH: 30 KM; Republika Hrvatska: 120 kn; Zemlje EU: 30 eura; Švicarska: 50 CHF; SAD: 50 USD

Isus ostaje do dana današnjega neistraživa i nedokučiva pojava. Unatoč tolikim nastojanjima on je u sebi neuništiv, nerazderiv. Razdiran je on i kidan tijekom povijesti, možda je i u mnogim vjericima prekinut onaj njihov neposredni, djetinji odnos prema Isusu, Sinu Božjem i Čovječjem, kakva su poznavali s vjeronauka ili pak s nedjeljnih bogoslužja, ili pak sa slika, ali ga nije moguće ukloniti iz srca i svijesti vjernika

► matralo i prekapalo tu osobu, preoravalo i anatomski seciralo, upravo kao što nekom gorskom masivu svatko na svoj način pristupa: planinari, geolozi, speleolozi, mineralozi, klimatolozi, kartografi, rudari, svi koji se na bilo koji način bave s različitim vidika postojećim masivom. Tako je i s Isusom. Stoji pred nama kao neistraživi gorski masiv. I njega se promatralo i promatra pod raznim vidicima i motrištima. Bave se njime psihologija i parapsihologija, dubinska psihologija, sociologija, politika, povijest, povijest religija. Zatim teologija, duhovnost, lijepe umjetnosti, filozofija, jezikoslovlje (Isusov govor, njegove usporedbe koje su jedinstvene u svjetskoj književnosti). Svatko na svoj način tumači Isusa, njegove riječi i djela. Za jedne je on prevratnik, za druge zanesenjak, fanatik, sanjar, fantast, za jedne je Isus sad u dobrom, sad u lošem društvu. Sve postojeće metode primjenjivane su na njega, svaka se umjetnost na njemu okušala. Kiparstvo i slikarstvo, film i kazalište, književnost i kabaret, glazba i musical. Jednom riječju, on je trajno izazovna i zanimljiva pojava na svjetskoj pozornici i ljudskoj mašti. Ne pušta ljude na miru.

Isus ostaje do dana današnjega neistraživa i nedokučiva pojava. Unatoč tolikim nastojanjima on je u sebi neuništiv, nerazderiv. Razdiran je on i kidan tijekom povijesti, možda je i u mnogim vjericima prekinut onaj njihov neposredni, djetinji odnos prema Isusu, Sinu Božjem i Čovječjem, kakva su poznavali s vjeronauka ili pak s nedjeljnih bogoslužja, ili pak sa slika, ali ga nije moguće ukloniti iz srca i svijesti vjernika.

Svaki i napola osvjedočeni kršćanin ima svoja osobna iskustva s vjerom u Isusa Krista. Jednom je ta vjera rudimentarna, gotovo kržljava, drugi put snažna i iskustvena. Mnogi su ga učinili svojim idealom, njegov im je lik u životu mjerodavan. Njegove su riječi, primjerice Govor na gori, nedokučive, ili pak njegove slike o kraljevstvu Božjem. Fascinira on, često pak samo izvana. Pitanje bi moralo glasiti daleko preciznije i osobnije: *Tko je on za mene, odnosno Je li on za mene/nas upravo ono što on sam traži za sebe, govori o sebi?* Čime se on sam predstavlja pred svakim od nas, zahtjevi koje postavlja pred čovječanstvo.

Jesmo li spremni svoju vjeru u njega mjeriti njegovim riječima, njegovim zahtjevima, njegovim izričajima o sebi samome, njegovim znanjem i sviješću o samome sebi, sviješću koja izbija sa svake stranice Evandjelja? Jesmo li spremni promatrati ga njegovim očima, stjecati znanje o njemu prema onome što on sam o sebi kaže, a ne prema našim osobnim zaključcima ili onome što nam

nude na tržištu (nazovi)teolozi koji tu osobu često do neprepoznatljivosti razvlače i cjepkaju, da od nje ne ostaje ni kostur, lik bez krvi i mesa?

Tko ne vjeruje u Boga, ne može vjerovati ni u Isusa Krista

Isusov sam osobni zahtjev spram vlastite osobe jest pregolem, i svi koji nisu spremni krenuti za njim ili mu se pokoriti, biti njegovi učenici, smatraju njegove izričaje megalomanskim ili ih odbacuju kao maštarije nekakva fanatična zanesenjaka. A on veli: Vjerujte meni, ljubite mene, ja sam jedini, pravi, konačni, slijedite mene, slušajte moj glas. Svi koji su meni prethodili ili koji će doći mimo mene ili protiv mene kradljivci su i razbojnici. U moje će vam Ime dati moj Otac sve što ga zaištete. Stoga, molite u moje Ime i bit će vam! Pa već su i sami njegovi sudobnici osjetili: "Gospodine, tvrd je tvoj govor. Tko ga može slušati i podnijeti?" A Isus nikoga ne snubi za sebe, nikoga ne zadržava pod svaku cijenu, ni za kim ne trči, nego upućuje i najbližim suradnicima riječi koje uključuju slobodu izbora, ostanka ili odlaska: "Hoćete li, da ne namjeravate i vi od mene otići? Slobodni ste što se mene tiče. Ja vas ne silim niti zavodim. Nitko tko to ne želi nije prisiljen ostati uza me, ali ako su te moj glas i moja osoba dodirnuti u srce, onda se moraš odlučiti!" — "Gospodine, pa kome da idemo, ti imaš riječi života! Vjerujemo i znamo, s punim povjerenjem znamo, ti si Svetac Božji". *Zato će to Sveto biti Sin Božji*, reče Gabriel Mariji za navještaja...

Sve to treba naglašavati, uvijek iznova, kako bi svima bilo krajnje jasno: Kršćanstvo nije svjetonazor, nije ono jedna među religijama, nije ono filozofija ili skup propisa, nije ono moralni zakon, nije ni tumač smisla ljudskog života, pogotovo nije ono socijalni program za svjetski boljitak – sve se to može iz njega izvesti, može dedukcijom dobiti, ali sve to zajedno nije bit kršćanstva. Bit mu je osoba Isusa Krista, bit našega kršćanstva jest moj i tvoj osobni susret s Bogom u Isusu Kristu. I taj se susret konkretizira i personalizira u odnosu prema Isusovoj osobi. U njemu dolazi i meni i tebi sami Bog ususret. I pita nas neumoljivo, neodgodivo: *Vjeruješ li meni? Vjeruješ li u mene?*

Za ispravno shvaćanje Kristove osobe i poruke temeljna je pretpostavka vjerovanje u Boga. Isus je živio iz svojega svakodnevnog ophođenja s Ocem, naučio nas je molitvu Očenaša, i pitanje Boga, Božje opstojnosti, temeljno je pitanje suvremenog čovjeka. Što nam ima kazati Isus Krist kao Božji poslanik i Mesija ako nema Boga? Što nam znači pojam Sina Božjega ako toga Boga ne po-

Obraćanje Isusu Kristu, donositelju i navjestitelju Radosne vijesti, uključuje u sebi posvemašnji obrat cjelokupna čovjekova bitka, stavljanje na jednu kartu svega u vlastitom životu, na kartu Isusa Krista. Vjerujemo i povjeravamo se njegovoj riječi i vodstvu, jer njemu vjerujemo, njegov primjer slijedimo, jer njega ljubimo i njegov autoritet prihvaćamo

znajemo? Tko zbilja ne vjeruje u Boga, ne može vjerovati ni u Isusa Krista ni Isusu Kristu. Suvremena kriza kršćanske vjere prema vodećim teolozima u temeljima je kriza vjere u Boga. Ne možemo se ovdje pobliže baviti tom krizom, ali možemo reći da je u našem životnom okružju veoma malo toga što nas još upućuje na Boga i onostranost. Posvuda vidimo samo djelo čovjekovih ruku, veličanje čovjeka, njegovih dostignuća, nismo kadri izdići se iznad svoje svijesti, onkraj vidljive stvarnosti.

Malo je toga u našem suvremenom svijetu što upućuje na onostranost, za-zbiljnost, a jedno od toga je zacijelo nesebična ljubav koja se izručuje, koja se predaje siromasima, slabim, bolesnim, umirućima, svjedočanstvo jedne Majke Tereze ili sličnih pojava diljem svijeta. Potom su tu svjedočanstva mučenika kojih je i danas u svijetu više nego ikada. Oni svjedoče o neuništivosti nade koja je u njima. I sveci i mučenici hrane se vjerom u Isusa Krista. Isus Krist želi da ga prihvatimo, uz ljubimo, životom potvrdimo ne kao nekakav uzor, nego kao donositelja i posrednika Radosne vijesti o Bogu Ocu koji sve ljubi, prihvaća sve bez razlike. Svojim dolaskom u ljudskom obličju, svojom pomirnom žrtvom na križu uspostavlja narušeni odnos između Boga i čovjeka, razoren grijehom i čovjekovim otpadom. Uspostavlja jedinstvo između Boga i čovjeka predajući sebe u smrt, predajući svoje tijelo i krv, svoj božanski život, svim ljudima.

Istodobno sve što ovaj Isus Krist govori, čini, što svojim riječima i osobom izvodi ili trpi izričaj je njegove bezuvjetne ljubavi prema Ocu, njegove jedincate i jedinstvene povezanosti s Onim komu se on izručuje s križa, u trenutcima krajnje ostavljenosti i napuštenosti. Svi smo pozvani imati udjela u tome. Upuštanje u tu ljubav plodi obraćenjem o kome Isus stalno govori i koje je preduvjet da bi se čovjek s njime sprijateljio. To je za sva vremena preduvjet da bi čovjek imao udjela u njemu. Krštenjem se ulazi u intimno zajedništvo s Isusom; time čovjek ima udjela u osobi i djelu Isusa Krista, njegovu odnosu prema nebeskom Ocu. To tvori posvemašnje dostojanstvo i puninu kršćanskoga života. To je novi život koji čovjeka čini iznutra slobodnim, u konačnici neovisnim o vanjskim datostima našega života. Biti u svijetu, ne od svijeta, živjeti u svijetu, ali ne prema mjerilima svijeta.

U tome zajedništvu smijemo Krista pitati što Bog želi od nas i kako to on s nama misli, što s nama namjerava. Zato nam Isus govori u slikama, našim jezikom, jezikom koji svatko može razumjeti, od neuka do akademika. Njega možemo i smijemo moliti: *Pokaži nam Oca, svoga i našega*. I iz Isusovih usta dobit ćemo odgovor, *da tko vidi njega, vidi također i samoga Oca*. Isusa smijemo promatrati, gledati, ispitivati, sa svih strana, u svim fazama, na svim stupnjevima, u svim (ne)prilikama njegova života kao prijatelj ili neprijatelj. I uvijek ćemo dobiti isti odgovor i tumač: "Činim volju onoga tko je mene poslao, koji me k vama poslao zbog vašega spašenja".

Od njega možemo zahtijevati i obavijesti spram njega osobno i njegova života, njegova iskona i podrijetla, jer on jedini među svim ljudima zna odakle dolazi i kamo ide. Od njega možemo doznati kako je on Očev ljubljani Sin koga Otac šalje, predaje u ruke ljudima, kako bi svaki koji u njega vjeruje imao život, bio spašen. Otac ga šalje kako bi bio prijatelj svih ljudi, prijatelj koji daje svoj život za svoje prijatelje, kako predaje svoj život za život svijeta.

Obraćanje Isusu Kristu, donositelju i navjestitelju Radosne vijesti, uključuje u sebi posvemašnji obrat cjelokupna čovjekova bitka, stavljanje na jednu kartu svega u vlastitom životu, na kartu Isusa Krista. Vjerujemo i povjeravamo se njegovoj riječi i vodstvu, jer njemu vjerujemo, njegov primjer slijedimo, jer njega ljubimo i njegov autoritet prihvaćamo. Njegov – Kristov – znamen križa prihvaćamo kao svoj životni znamen jer je on znamen pobjede koja nam pruža nadu i onkraj same smrti.

„Kličite, pocikujte od radosti, slavite dane božićne!...“

vlč. Adalbert Rebić

Blažena Djevica Marija raduje se sa svima nama slaveći dan rođenja svoga Sina. I tu svoju silnu radost želi podijeliti s nama. Ako se itko istinski raduje rođendanu svojeg djeteta, onda se s punim pravom raduje majka Marija rođendanu Isusovu

Velikim svetkovinama i blagdanima liturgija obično počinje euharistijsko slavlje ushićenim pozivom da se radujemo. Na svetkovinu Svih svetih Misu započinjemo ulaznom pjesmom „Radujmo se svi u Gospodinu! Svetkujmo blagdan u čast Svih svetih...“, a na svetkovinu Bezgrješnog začetca Marijina ulaznom pjesmom „Radujem se u Gospodinu, radujem, duša moja kliče u Bogu mojemu, jer me odjenu haljinom spasenja, zaogrnu me plaštem pravednosti kao nevjestu, urešenu nakitom“. Mogli bismo nastaviti navoditi slične ulazne pjesme iz naše liturgije. Radost je kršćanska odlika, odlika plemenite, čiste duše, s Bogom pomirene duše.

Marija nas poziva da se radujemo s njome zajedno, upravo kako je i Pavao pozivao na radost vjernike prvih kršćanskih zajednica kojima je pisao pisma: „Radujte se u Gospodinu uvijek! *Blagost vaša neka je znana svim ljudima!* Gospodin je blizu! Ne budite zabrinuti ni za što, nego u svemu — molitvom i prošnjom, sa zahvaljivanjem — očitujte svoje molbe Bogu. I mir Božji koji je iznad svakog razuma čuvat će srca vaša i vaše misli u Kristu Isusu. Uostalom, braćo, što je god istinito, što god časno, što god pravedno, što god čisto, što god ljubavno, što god hvalevrijedno; je li što krijepost, je li što pohvala — to neka vam je na srcu! Što ste naučili, i primili, i čuli, i vidjeli na meni — to činite i Bog mira bit će s vama!“ (Fil 4, 4-13).

„Uvijek se radujte! Bez prestanka se molite! U svemu zahvaljujte! Jer to je za vas volja Božja u Kristu Isusu. Duha ne trnite, proroštava ne prezirite! Sve provjeravajte: dobro zadržite, svake se sjene zla klonite!“ (1 Sol 5, 16-22).

S punim pravom Marija u svojoj poruci naziva Božić „radosnim danom“. Tako ona nastavlja tradiciju nadahnutih pisaca, tradiciju kršćanskih pisaca, umjetnika, slikara kroz povijest. Svi su oni osjećali Božić kao „radosni dan“. Slike rođenja Isusova pune su te naravne, svakidašnje radosti nad novorođenim djetetom, pune i nadnaravne radosti, svete radosti s rođenja Utjelovljene Riječi Božje, Sina Božjega.

„Kličite, pocikujte od radosti, slavite dane božićne!...“. Tako počinje jedna Bacho-

va kantata („Jauchzet, frohlocket auf, preiset die Tage!“). Napustite strah, protjerajte tuzaljku. Božić je! Bog je tu, među nama! Bach nas ovom veličanstvenom kantatom poziva da slavimo Božić, da se radujemo, dapače da pocikujemo od radosti. Poziva nas na istinsku kršćansku radost. Božić je obilježen istinskom radošću! Božić je sav u radosti. Kad su se, prema Lukinu izvješću, anđeli pastirima pojavili i kad su se oni zbog toga *silno prestrašili*, anđeo im reče: „Ne bojte se! Evo javljam vam blagovijest, *veliku radost* za sav narod! Danas vam se u gradu Davidovu rodio Spasitelj — Krist, Gospodin. I evo vam znaka: naći ćete novorođenče povijeno gdje leži u jaslama...“ Od *radosti* anđeli su pjevali: „Slava na visinama Bogu, a na zemlji mir ljudima!“ Pastiri su tada *veselo* krenuli prema Betlehemu. Njihovo *veselje* Luka je izrazio riječima: „*Hajdemo*, dakle, do Betlehema. *Pogledajmo... I pohite* te pronađu Mariju, Josipa i novorođenče... Pošto sve pregledaše, *ispripovjediše* što im je bilo rečeno o djetetu. A svi koji su to čuli *divili* se tome što su im *pripovijedali pastiri*... Pastiri se zatim *vratiše slaveći i hvaleći* Boga za sve što su čuli i vidjeli“ (Lk 2, 8-20).

Božić je radostan dan. No, on je radostan dan zato jer mi svoj pogled upiremo prema Uskrsu kada slavimo njegovu pobjedu nad zlom, nad grijehom: u djetetu u jaslama utjelovljena je Riječ Božja: „I Riječ je tijelom postala i nastanila se među nama!“ (Iv 1, 14). Kršćanin Johann Sebastian Bach je tu povezanost Božića s Uskrsom izrazio u svom *Božićnom oratoriju* (Weihnachtsoratorium) tako što se njegova božićna melodija ponavlja u oratoriju *Mathäuspassion*: „O Haupt voll Blut und Wunden“.

Marija želi da ove božićne dane slavimo s istinskom duhovnom radošću

Ona zna da mi živimo u svijetu punom trpljenja, boli i žalosti. I poziva nas da se svijetu ne otuđimo, da svijet ne odmaknemo od sebe, da ne bježimo iz svijeta, nego da ga živimo u njemu svojom duhovnošću preobrazimo. Ispunjeni božićnom radošću mi pobjeđujemo tugu, žalost, nevolju i muku koju u svijetu imamo, jer znamo da je Bog u utjelovljenoj Riječi svojoj među nama i s nama. Sin Božji je prihvatio da bude čovjekom u punini, od početka do kraja. Sin Božji nam kroz dijete Isusa u jaslama poručuje: „Poznam te dobro, znam za tvoju tugu, nevolju i žalost. Postao sam maleno, slabašno dijete, prognanik i izbjeglica, gladan i beskućnik... Sve sam to prihvatio. Ništa mi od ljudskog nije izmaklo. Misliš li da si jedini koji trpiš?“ Ako u tom svjetlu slavimo radostan *dan Božića*, kao što nas Marija na to zove, bit će nam mnogo toga u životu lakše podnijeti.

Božić je radostan dan. No, on je radostan dan zato jer mi svoj pogled upiremo prema Uskrsu kada slavimo njegovu pobjedu nad zlom, nad grijehom: u djetetu u jaslama utjelovljena je Riječ Božja: „I Riječ je tijelom postala i nastanila se među nama!“ (Iv 1, 14)

„Sve vas donosim pred svoga Sina Kralja mira da vam on poda svoj mir i blagoslov!“

Ovih dana jedni drugima čestitamo Božić i želimo *mir i blagoslov* (*šalom ubera-kha*) u novoj godini. Istinski mir i blagoslov može nam udijeliti samo onaj koji je začetnik i stvoritelj mira i djelitelj svih blagoslova — Bog! Zato nas Gospa želi sve dovesti pred svoga Sina i Božjeg Sina — *Kralja mira*. On nam jedini može udijeliti onaj mir i onaj blagoslov koji je jedini pravi uvjet, temelj našeg svagdašnjeg mira i blagoslova.

Mir — u biblijskom smislu riječi — je božanska i nadnaravna stvarnost. Hebrejska riječ za „mir“ osobito izražava puninu, savršeno zdravstveno stanje, blagostanje i sreću. Znači sve ono što si čovjek može poželjeti i u što se može nadati. Mir je dar Božji, sažetak Božjih blagoslova. Pavao „mir“ ubraja među *plodove Duha Svetoga*: „Plod je pak Duha: ljubav, radost, mir, velikodušnost, uslužnost, dobrota, vjernost, blagost, uzdržljivost“ (Gal 5, 22). Mir i s njime sve ostale srodne vrline posjeduje onaj koji živi savršeno, krjeposno i bez štete za sebe i za druge. „Jahve (Gospodin) obećava mir narodu svomu, vjernima svojim, onima koji mu se svim srcem vrate“ (Ps 85, 9). Da bi vjernik postigao taj Božji dar, mir, treba za nj moliti i za nj se zaloziti na putu pravednosti svim svojim bićem i svim svojim životom. U duhu proročkih navještaja vjernik se nada da će doći Mesija, „Knez mira“ (Iz 9, 5). Suprotnost tom miru nije rat, nego nedaće, nesavršenost, zloća, grijeh. U hebrejskom (i arapskom) jeziku mir (*šalom*, *salam*) još danas znači sreću, zdravlje, dobra ovog svijeta, zdravu obitelj, mnogo djece... Stoga oni često jedni druge pozdravljaju s „Mir tebi!“ od-

nosno Židovi i Arapi: „*Šalom lakh*“ — „*Salam alejkun!*“

Isus je mirotvorce, one koji mir tvore, proglasio *blaženima* i *sinovima Božjima* (Mt 5, 9). Kad uskrsli Isus susreće svoje učenike poslije svojega uskrsnuća on ih pozdravlja s „Mir vama!“ (Lk 24, 36; Iv 20, 19). Taj pozdrav je u ovom slučaju više nego želja za mirom. To je mir koji je Isus izvojevao svojom smrću na križu. Pavao razumije taj pozdrav kao mir koji je Krist ustanovio, „on koji je mir naš“ (Ef 2, 14-17): „Doista, on je mir naš, on koji od dvoga učini jedno: pregradu razdvojnici, neprijateljstvo razori u svome tijelu. Zakon zapovijedi s propisima obeskrjepi da u sebi, uspostavljajući mir, od dvojice sazda jednoga novog čovjeka te obojicu u jednome Tijelu izmiri s Bogom po križu, ubivši u sebi neprijateljstvo. I dođe te *navijesti mir vama daleko i mir onima blizu*, jer po njemu jedni i drugi u jednome Duhu imamo pristup Ocu“ (Ef 2, 14-18).

„Taj mir dijelite u ljubavi s drugima“

Kako živjeti u ljubavi s drugima i kako dijeliti mir i blagoslov u ljubavi s drugima, naučit ćemo od našeg učitelja Isusa. Marija je na to željela ukazati u svojoj poruci.

U Isusu je ljubav jača nego život. U povijesti čovječanstva samo je jedan bio apsolutno slobodan, jer je samo jedan savršeno ljubio. Jedan je jedini bio čovjek u punini. Mi ljudi, mi se trudimo da ljubimo jedni druge. Mi naporno gradimo, duž mnogih dana svojega života, svoju slobodu. Mi smo robovi mnogih stvari i na mnogo načina. Vežani smo uz svoje imanje i uza sve ono što je — znamo dobro — prolazno. Mi smo više vezani nego nevezani na stvari. U nama je život, sadašnji život, biološki život, smrtni život *jači* nego *ljubav*.

Samo u Isusu (ostavljam po strani njegovu Majku) ljubav je jača nego život. Njegova je smrt, smrt apsolutno slobodnoga čovjeka, apsolutno oslobođena sebe sama i svega što je posjedovao. Samo je on znao savršeno ljubiti. Krist je živio samo po Ocu i za Oca, dakle u jednom drugom više nego u sebi samome. Ljubav je dakle: *živjeti u drugome i za drugoga*. A živjeti u drugome, znači umrijeti sebi. Reći, Isus je uskrsnuo, ili Otac je uskrsio Isusa, to znači: taj je čovjek bio potpuno čovjek, čovjek u kojemu je ljubav bila jača od života, uvijek bila jača od smrti. On je uskrsnuo, on Živi (Fr. Varillon, *Joie de croire*). Ljubav je *jača od smrti* samo onda kad je ona najprije *jača od života*.

Znamo li tako ljubiti kao što je ljubio Isus? U ljubavi s drugima trebamo dijeliti mir i blagoslov. Marija nas na to upućuje: „Što god vam rekne, učinite!“ (Iv 2, 5).

Bečki nadbiskup, kardinal Christoph Schönborn, Međugorje uveo u 2010. godinu

U svojoj propovijedi kardinal je govorio o betlehemskim pastirima i svima drugima koji svjedoče ono što su vidjeli, čuli i doživjeli, koji ne mogu šutjeti o onomu što su vidjeli, čuli i doživjeli. Bez takvih svjedoka ne može se prenositi vjera

Lidija Paris

Foto Gebetsaktion Wien i ICMM

Bečki nadbiskup kardinal Christoph Schönborn u Međugorju je boravio u privatnom posjetu, u pratnji svojega tajnika i nekolicine prijatelja iz Austrije, od 28. prosinca 2009. do 2. siječnja 2010. Poticaj za dolazak u Međugorje dobio je prije nekoliko mjeseci prigodom velikoga godišnjeg okupljanja zajednice Cenacolo u Italiji. U Međugorju je bio smješten kod momaka iz Cenacola i želio je diskretno provesti nekoliko dana u molitvi, ali ga je pogled na Božji narod okupljen u Međugorju potaknuo da izađe iz svoje privatnosti te mu se stavi u službu kao svećenik, biskup i kardinal Katoličke Crkve.

Neposredno po dolasku u Međugorje, kardinal je posjetio Župni ured gdje su ga fratri

na službi u ovoj župi ljubazno primili i ostali s njime u dugom i srdačnom razgovoru. Naglasio je da je tijekom mnogih godina u svojoj okolini doživio i iskusio tolike dobre međugorske plodove, da je poželio i osobno doći, jer želi bolje upoznati pastoral Majke Božje nad kojim bi se mnogi teolozi trebali ozbiljno zamisliti.

Tijekom svojega hodočašća, kardinal se uspeo na Brdo ukazanja zajedno s vidjelicom Marijom Pavlović-Lunetti kod koje je iste večeri molio krunicu i nazočio Gospinu ukazanju. Kod Marije Pavlović-Lunetti susreo se i s Ivankom Ivanković-Elez i Mirjanom Dragičević-Soldo, a posjetio je i Vicku Ivanković-Mijatović. Sa sestrom Elvirom, Marijom Pavlović-Lunetti, momcima iz Cenacola i narodom koji se okupio, kardinal se uspeo na Križevac i osobno predmolio Križni put. Zaustavio se na mjestu na kojemu je fra Slavko Barbarić preminuo prije devet godina, gdje se nazočnima obratila vidjelica Marija. U pratnji međugorskih fratara i prijatelja iz bečke međugorske udruge „Gebetsaktion Wien“ kardinal Schönborn je posjetio i Majčino selo.

U srijedu 30. prosinca kardinal Schönborn predslavio je svetu Misu za hodočasnike njemačkoga jezičnog područja, a istoga poslijepodnevna održao je katehezu u župnoj crkvi na temu Božanskoga milosrđa. Tom je prigodom izjavio da je Međugorje svjetska supersila milosrđa. Navečer je predvodio klanjanje pred Presvetim u župnoj crkvi, a na Silvestrovo je predslavio svetu Misu polnoću i tako uveo Međugorje u novu, 2010. godinu. U suslavlju su bili i fra Ivan Sesar, hercegovački franjevački provincijal, te fra Slavko Soldo, njegov prethodnik, kao i više od stotinu svećenika. Kada je u svečanoj procesiji kardinal na glavna vrata ušao u crkvu blagoslivljajući narod, prolomio se radostan pljesak. U

svojoj propovijedi kardinal je govorio o betlehemskim pastirima i svima drugima koji svjedoče ono što su vidjeli, čuli i doživjeli, koji ne mogu šutjeti o onome što su vidjeli, čuli i doživjeli. Bez takvih svjedoka ne može se prenositi vjera. Naglasio je i da u Evanđelju ne stoji da su Marija i Josip vidjeli anđele. Vidjeli su ih pastiri i o tome su pronijeli glas u narodu.

Prvoga siječnja 2010. kardinal je ponovno predslavio svetu Misu za hodočasnike njemačkoga jezičnog područja, a 2. siječnja vratio se u Beč osnažen onim što je vidio, čuo i doživio.

Kardinal Christoph Schönborn (1945.) od 1975. do 1991. bio je profesor dogmatike i teologije kršćanskoga Istoka u Fribourgu, a od 1987. do 1992. tajnik redakcije za izdavanje novoga Katekizma Katoličke Crkve. Od 1991. bio je pomoćni biskup, a od 1995. nadbiskup je Beča. Godine 1998. imenovan je kardinalom te izabran za predsjednika Biskupske konferencije Austrije. Kardinal Schönborn je član Kongregacije za nauk vjere.

Majka Božja - najbolja pastoralna teologinja

O Lurdu i Fatimi Crkva je donijela svoj sud, svoj konačni sud, tek nakon što su događaji bili okončani. Do toga će i u ovom slučaju prije ili poslije doći, ali i tu ostavljamo Majci Božjoj slobodne ruke... Mislim da Međugorje može mirno nastaviti ići svojim putem s povjerenjem da će Crkva, Majka i Učiteljica, ovdje doista dobro pratiti put kojim se ide

Prigodom boravka bečkoga nadbiskupa, kardinala Christopa Schönborna u Međugorju, s njim je razgovarao Max Domej, Gebetsaktion Wien

Preuzvišeni gospodine kardinale, velika nam je čast susresti Vas u Međugorju. Možete li nam reći što Vas je potaknulo na dolazak?

Ne bih mogao točno opisati kako je do toga došlo. Za Međugorje znam već mnogo godina, premda još nikada nisam bio ovdje, ali u našoj biskupiji i mnogo šire od nje doživljavam plodove Međugorja. Uvijek sam govorio jedno te isto, ono što Isus kaže u Evanđelju: Stablo se po plodovima prepoznaje. Kada kod nas vidim plodove Međugorja, mogu reći da je stablo sigurno dobro. Navest ću samo dva mala primjera.

U bečkoj zračnoj luci na sigurnosnoj provjeri jedan je čuvar na mojoj karti vidio da le-tim u Zagreb. Prepoznao me je i upitao: „Le-tite u Zagreb?“ „Da, a onda dalje za Split, pa u Međugorje.“ Lice mu zablista te odvrati: „Ja sam već bio u Međugorju!“, i počeo s oduševljenjem o tome pričati. Jedan od zaštitara na sigurnosnoj provjeri priča kako se ljudi uspinju na Križevac i kakvo ozračje tamo vlada...

Drugi primjer: Rano ujutro stajao sam na postaji gradskoga vlaka. Ravnatelj postaje me je prepoznao. Počeli smo razgovarati, i on mi je povjerio svoj veliki jad: žena mu je umrla od raka. I odmah nadodaje: „Ali prijatelji su me odveli u Međugorje“ i to ga je osnažilo u vjeri. Zračio je takvu radost...

To su samo dva mala primjera među mnogim, mnogim iskustvima koje imam u svezi s Međugorjem. Ponovit ću ono što sam pred mnogo godina rekao u jednom intervjuu: kada Međugorje ne bi bilo u redu, morali bismo izbaciti polovicu naših bogoslova, budući da su tolika naša svećenička zvanja posredno ili neposredno povezana s Međugorjem.

Kako je došlo do toga da sam se odlučio doći u Međugorje? Uvijek sam oklijevao, budući da sam u svojstvu kardinala vrlo izložena osoba u Crkvi, budući da postoje broj-

Foto Gebetsaktion Wien

ne kontroverze a ja ne želim dati povoda raspravama, a zna se i što o Međugorju mislim. No, ovoga sam ljeta bio u Saluzzu kod zajednice Cenacolo. Sestru Elviru poznajem već nekoliko godina, volim ju i cijenim kao izvanrednog svjedoka uskrsloga Gospodina, a znam i kako je duboko Cenacolo povezano s Međugorjem. U Saluzzu sam doživio vrlo snažnu unutarnju sigurnost: došlo je vrijeme da odem u Međugorje. Rekao bih da je to bio unutarnji poticaj. Izrazio sam želju da moj dolazak ostane povjerljiv, jednostavno sam želio provesti vrijeme u tišini i molitvi. Nisam želio skrivati svoj dolazak, ali sam želio da se o tome ne priča naveliko. Jednostavno sam želio doći na mjesto gdje Gospa dijeli tolike milosti.

Osim toga, prošle je godine Ivan Dragičević bio u Beču, s njim sam razgovarao, a ove godine i Marija Pavlović-Lunetti, oboje u katedrali sv. Stjepana, za što sam dao i svoje dopuštenje. Oba susreta duboko su me se dojmila zbog skromnosti, jasnoće, srdačnosti i jednostavnosti tih dvoje vidjelaca. To me je utvrdilo u odluci da posve jednostavno i tiho dođem ovamo.

Vi ste dominikanac, a dominikanci su poznati u povijesti širenja krunice. Ovamo dolazi Majka Božja i moli nas da molimo krunicu. Kako Vi gledate na krunicu?

Kao dominikanac zapravo bih svakoga dana trebao moliti krunicu, i malo mi je neugodno što moram priznati da u tom smislu nisam dobar dominikanac jer ne uspijevam svakoga dana moliti krunicu. Jedno ipak mogu reći: za mene je krunica uvijek bila molitva siromaha. Što se mene osobno tiče, uvijek postoje razdoblja većih tjeskoba ili vremenskih tjesnaca, i tada je krunica poput konopa spasa. Kao što kod planinarenja trebamo konop, tako i u životu trebamo krunicu. Svećenik preko kojega sam upoznao dominikance bio je veliki učitelj skolastike, pravi tomist staroga kova, novoskolastik koji me je fascinirao kao intelektualac, kao teolog, ali istodobno i kao gorljivi štovatelj i promicatelj krunice. To me je privuklo dominikancima. To me je dirnulo još kada sam bio četrnaestogodišnji dječak. S jedne strane inteligencija intelektualca koji se zanima za filozofiju i teologiju, a s druge ta jednostavna pobožnost. Za mene je to glavna karakteristika dominikanaca, svetoga Dominika: sve-ti Toma, njegova Summa, i krunica.

U Župnom uredu gdje su Vas jučer fratri doista srdačno i radosno primili, rekli ste da želite upoznati pastoral Majke Božje. Možete li to malo objasniti?

Uvijek me fasciniralo da Majka Božja ima posve osebjunu pastoralnu metodu koja se na neki način ne obazire na pastoralno-teološke priručnike ili predavanja. Od mladosti sam volio Lurd i još ga volim. Evo kako si ja zamišljam događaje: biskup grada Tarbesa sigurno je imao svoje pastoralne planove i svoja razmišljanja, i onda dolazi Majka Božja ne pitajući ni biskupa ni mjesnoga župnika, ukazuje se na potpuno nemogućem mjestu, u jednoj udubini u nekoj stijeni, na nekoj rijeci na koju ljudi zapravo uopće ne idu, i to djevojčici koja je nepismena, koja ne može objasniti što je to Presveto Trojstvo jer to nije uspjela naučiti na vjeronauku. Samo se njoj ukazuje, samo tako... i daje joj posve precizne upute što treba učiniti, što treba reći svećenicima: da treba dolaziti u procesijama, da treba sagraditi kapelicu. I onda joj naređuje da zagrabi zemlju — i izvire voda... Pastoralni plan Majke Božje bio je vrlo precizan. Ona je točno znala. To uopće nije bilo predviđeno u pastoralnom planu Crkve, ali je odredilo pastoral cijele Francuske i širom svijeta. I u Vatikanu postoji lurdska špilja pred kojom moli papa. Širom svijeta postoje lurdske špilje, i iz cijeloga svijeta dolaze ljudi i čine ono što im je Majka Božja tamo predložila. I sve to preko jedne djevojčice, Bernardice, vidjelice, i Crkva je to priznala.

Pomislio sam: želim vidjeti kako to zapravo izgleda u Međugorju danas, kako nas to Marija vodi korak po korak, kako su to lju-

Foto Gebetsaktion Wien

di ovdje doživjeli, te početke 1981. godine. Što to Majka Božja ima na umu da se ukaže na tom doista nemogućem brijegu skupini divlje djece i počne im davati praktične životne upute, i to tijekom tolikih godina? To mi izgleda doista fascinantno. Treba razmisliti i o pastoralu, jer mogu posve jednostavno utvrditi da je širom svijeta Majka Božja očito najbolja pastoralna teologinja. U Latinskoj Americi je organizirala cjelokupne misije preko Guadalupe gdje se ukazala Indijancu, jednom Indijancu!, i rekla mu što da kaže biskupu. Nije to rekla biskupu, nego tom Indijancu. U svakoj zemlji postoje takva iskustva, i nad time bi se teolozi zapravo trebali jako ozbiljno zamisliti.

Zbog odbijajućeg držanja mjesnog biskupa, mnogi su vjernici obeshrabreni, a to im služi i kao isprika pa bivaju isključeni iz toga pastorala. Kao što je cijela Južna Amerika obilježena Guadalupom, mislim da s ovoga mjesta zrači izvanredna snaga. Nekako bi trebalo zaštititi pobožne vjernike od izrugivanja...

Mislim da se u tom smislu ne trebamo brinuti. Majka Božja je i ovdje najbolji diplomat. Već u Kani je sve organizirala na najbolji način, ona zna kako postupiti u poteškoćama, i ona to prekrasno radi već stoljećima. Kaže nam: „Činite sve što vam kaže!“ Jasno je da nam savjetuje da slušamo Crkvu. Vrhovna instanca u Crkvi je Sveta Stolica, Sveti Otac i njegova Kongregacija za nauk vjere, koja je zapravo najviša instanca u svim pitanjima vjere i morala. Vrhovna uprava Crkve dala nam je jasne upute, ne od strane samoga pape, nego od strane Kongregacije za nauk vjere koja je jasno potvrdila ono što su svojedobno rekli jugoslavenski biskupi, i što nesumnjivo vrijedi kao norma za Međugorje. To sam uvijek po-

navljavao, ti su tekstovi poznati, postoje tri elementa koji i dan danas vrijede, pa u okviru tih uputa vidim i svoj posjet Međugorju. U tom smislu moj dolazak nije nešto neobično. Sveta Stolica kaže, sukladno izvaji jugoslavenskih biskupa iz 1991.:

Prvo: *Non constat de supernaturalitate*. To je izraz koji se rijetko koristi, a znači da nadnaravnost događaja nije utvrđena, ali je to klasična formulacija crkvenog naučiteljstva. Ne kaže se da je nadnaravnost isključena, nego da nije — ili još nije — konačno potvrđena, i to iz posve jednostavnog razloga koji ja potpuno podržavam. Ja sam član Kongregacije za nauk vjere, i podrazumijeva se da to podržavam kada bi došlo do razgovora o tome, naime: dokle god fenomeni traju sigurno ne će doći do konačnog suda Crkve, jer tako nešto još nikada nije bilo učinjeno. O Lurdu i Fatimi Crkva je donijela svoj sud, svoj konačni sud, tek nakon što su događaji bili okončani. Do toga će i u ovom slučaju prije ili poslije doći, ali i tu ostavljamo Majci Božjoj slobodne ruke.

Drugo: ne smiju se organizirati nikakva službena hodočašća, dakle ja ne mogu upriličiti biskupijsko hodočašće u Međugorje. To je u logičnoj vezi s onim što je rečeno u prvoj točki. Dakle: još nema službenoga priznanja, ali je tom formulacijom posve jasno rečeno da nadnaravnost nije isključena. Crkva je jasno rekla: nije isključeno. Nije utvrđeno, ali nije ni isključeno.

Ono treće što crkveni nauk jasno kaže, isto tako sukladno jugoslavenskim biskupima, je da hodočasnice ovdje treba duhovno pratiti. To znači da doista treba postojati pastoral hodočasnika, i oko toga se mnogi trude, među ostalima i Gebetsaktion Wien koja se brine za hodočasnike, koja ih prati, koja ih slijedi i poslije hodočašća, itd. Mislim da na

taj način Međugorje može mirno nastaviti ići svojim putem s povjerenjem da će Crkva, Majka i Učiteljica, ovdje doista dobro pratiti put kojim se ide. Savjetovao bih strpljenje. Majka Božja s nama ima toliko strpljenja da već skoro 29 godina ovdje na vrlo neposredan način pokazuje svoju blizinu i brigu za župu Međugorje i za tolike hodočasnike. Mirno možemo imati strpljenja! Dvadeset devet godina je dugo razdoblje, ali pred Bogom i nije tako dugo!

Doista je nevjerojatno da će vidioci imati jedno godišnje ukazanje tijekom cijeloga života...

Vjerujem da je Gospa — nije uzaludno da ju tako zovemo: Gospodarica — jednostavno suverena. Ona dolazi direktno iz Božjega srca, njezini naumi i njezine želje su sigurno usklađeni s Presvetim Trojstvom. Ako želi da na ovaj način, možda doživotno, izrazi svoju blizinu, za to sigurno ima dobrih razloga. Već sada možemo reći da u ovih dvadeset devet godina Međugorje nije oslabjelo, da se nije ukočilo. Moglo bi se čak reći, kao što su fratri jučer rekli, čak i kada više ne bi bilo ukazanja, kada više ne bi bilo nadnaravnih fenomena ove vrste, ljudi bi i dalje dolazili i ovdje iskusili blizinu Krista i Majke Božje na snažan način, slično kao u Lurdu gdje su ukazanja prestala prije 150 godina, ali nije prestala blizina Majke Božje. Koliko ljudi u Lurdu doživi blizinu Majke Božje koja donosi takvu utjehu! Nedavno sam opet doživio isto: kada čovjek noću pođe do špilje i moli na onom mjestu gdje je Bernardica imala ukazanje, jednostavno može reći: Ona je tu. I to će zasigurno tako biti i dalje. Prava je utjeha vidjeti što sve s ovoga mjesta zrači preko njezinih blagoslivljajućih ruku i srca.

(Prevela Lidija Paris)

Antropološko-biblijske i religiozno-duhovne dimenzije hodočašćenja, s konkretnom primjenom na Međugorje (III.)

Isusovi odlasci na brda, njegov post u pustinji i smrt na brdu izvan grada su postaje njegova hodočasničkog puta, a na brdu Uzašašća završava svoj zemaljski hodočasnički put

fra Slavko Barbarić

V. Hodočašće – izlazak i uzlazak

Iz onoga što smo do sada rekli jasno je da treba sve učiniti da se čovjek, kakav jest u svojoj antropološko-psihološkoj i religiozno-duhovnoj stvarnosti, pokrene, motivira, otvori i prihvati, susretne i ostane na putu s Bogom, koji je vjeran čovjeku. Bog se objavljuje na hodočasničkim mjestima na izvanredan način kroz Bibliju i posebnim ljudima. To je ono što čovjeka pokreće da ostavi svoju svakidašnjicu i pođe prema tim mjestima. Bog najprije čovjeku nudi svoju nazočnost s nakanom da ga čovjek, tražitelj ljubljene nazočnosti, nađe. U doživljavanju ljubljene nazočnosti čovjek će iskustveno doživjeti oslobođenje od tereta koji su se nakupili tijekom njegova zemaljskog hodočasničkog puta, koji su posljedica osobne slabosti i grješnosti kao i slabosti i grješnosti drugih.

Nakon iskustva oslobođenja od tereta grijeha i njegovih posljedica, treba slijediti iskustvo mira, radosti, ljubavi, nade, povjerenja i odluke, prihvatiti Gospodnju nazočnost u svojem životu te činiti sve da u toj nazočnosti ostane, i svaki put kad ga životni hod izbaci i odvoji od božanske nazočnosti da je ponovno traži i ostvari. Što je dublje iskustvo mira i ljubavi, to će čovjek lakše ostati na putu s Bogom i to će se s više odlučnosti boriti protiv svega onoga što ga odvaja od Boga.

Da bi se čovjek lakše istragnuo iz zagrljaja smrti grijeha i oslobodio njegovih posljedica, u svakome hodočasničkom mjestu treba dakle ponuditi različite oblike susreta s Bogom. Prema biblijskoj objavi i iskustvima proroka najprije, postoji POZIV da se izide iz grada, ostavi svakidašnji život i potraži mjesto mira i tišine, biblijski rečeno, da se ide u pustinju, zatim poziv izlaska i uzlaska na brda, gdje su proroci molili i susreli Gospodina i vraćali se ponovno u svoje mjesto, svoj grad i nastavljali svoju zadaću. U biblijskoj hodočasničkoj praksi najvažniji je bio ipak hram, kao središte okupljanja vjernog naroda. U

tim boravcima na mjestima u koja su bili pozvani, vjernici su MOLILI I POSTILI. U hramu su se prinosele žrtve, slavio kult, događalo POMIRENJE S BOGOM I S LJUDIMA. Vraćali su se obnovljeni i spremni PRIHVATI svoje zadaće, činiti dobro, misliti na sirote i udovice.

Drugim riječima, čovjek dolazi sa svojim željama, pritisnut svojim poteškoćama, grijesima i njegovim posljedicama, te mu je potrebno u hodočasničkom mjestu omogućiti da se svega u svjetlu Božje ljubavi sjeti i sve vidi u svjetlu njegova milosrđa te doživi istinitost one Isusove riječi kojom poziva sve umorne i opterećene da dođu k njemu jer će im on dati odmor i mir (usp. Mt. 11, 28). Treba, dakle, hodočasniku pomoći da se usmjeri putovima biblijskog hodočasnika, da ima vremena, tj. da mu se ne dopusti sve učiniti na brzinu, u smislu turističkog obilaska krajeva i uopće znamenitosti. On mora stati, mora imati vremena, mora uziti na brdo, mora se susresti u hramu s Gospodinom koji prašta i koji vraća mir.

Nepobitno je jasna činjenica da se nijedno svetište, a onda ni marijansko, nije razvijalo niti razvija kao Međugorje i usudujem se reći, da nijedno ne odgovara idealnom oblikovanju hodočašća uzevši u obzir čovjeka koji traži i Boga koji se nudi, kao što je to slučaj s Međugorjem

VI. Međugorje – ponuda danas

U svjetlu rečenog nije teško shvatiti što se događa u Međugorju i što se mora događati, odnosno kako mora biti oblikovano bogoslužje i zašto je oblikovano, kakvo je sada i zašto se nudi međugorskom hodočasniku ono što se nudi.

Nepobitno je jasna činjenica da se nijedno svetište, a onda ni marijansko, nije razvijalo niti razvija kao Međugorje, i usudujem se reći da nijedno ne odgovara idealnom oblikovanju hodočašća uzevši u obzir čovjeka koji traži i Boga koji se nudi, kao što je to slučaj s Međugorjem. (Izuzetak bi moglo biti hodočašće u Sv. zemlju, jer su tamo mogući susreti s mjestima na kojima se Bog objavljuje i gdje je sam Isus djelovao!)

1. BRDO UKAZANJA. Gospa se počela ukazivati na brdu Crnici, koje se sada zove Brdo ukazanja. Pozvala je na mir, molitvu, post, vjeru i ljubav. Osobe koje su je vidjele su djeca, sada već odrasle osobe, koje se mogu susresti i koje hodočasnici susreću. Sve je počelo pozivom na mir i vjeru u Boga u zemlji u kojoj je službena ideologija bezboštvo. Vlasti su, s jedne strane, žestoko reagirale, a s druge strane postojao je nevjerojatan poticaj ljudima da dođu i vide, iskuse i odgovore.

Čovjek, po svojoj naravi, traži mir. Bog mu ga ovdje po Kraljici Mira nudi pogodivši čovjekovu najdublju želju, a ta je mir kao punina dobara – fizičkih, psiholoških i duhovnih. Ljudi su se pokrenuli. Brdo ukazanja je biblijski i Betlehem, rođenjem Isusovim poziv na mir, a kao brdo poziv je na izlazak i uzlazak. Tu hodočasnik doživljava prvi poziv i prvo otvaranje srca u za to dobro „pripremljenim uvjetima“. Ono je mjesto gdje čovjek doživljava radost i mir, i nema hodočasnika koji ne posjeti ovo mjesto. Stoga i ne može biti dobro oblikovanog hodočašća, ako se ne „izide i ne uzide“ na ovo brdo.

Na Brdu ukazanja se mole radosna i žalosna otajstva krunice i ostaje se u molitvi i tišini na mjestu koje je označeno kao mjesto

Foto Lidija Paris

gdje su vidioci vidjeli Gospu. Treba uzeti dosta vremena za „izlazak“ na Brdo ukazanja, a posebno treba uzeti vremena i ostati u tišini na mjestu ukazanja. U toj tišini treba pročitati po koju Gospinu poruku i razmišljati o njoj i učiniti posvetu Gospi, tj. prihvatiti nju svjesno kao Majku, jer je toliko puta upravo na tom mjestu rekla da je naša Majka. Treba se otvoriti njezinu blagoslovu, jer ponavlja u porukama: „Ja vas blagoslivljaj svojim majčinskim blagoslovom“. Na istom mjestu također je dobro odlučiti se i prihvatiti Mariju kao svoju Učiteljicu, jer ona uči i pokazuje put prema Isusu. Koliko je važno da se dođe sa skupinom, toliko je važno da se dođe sam i da se moli, tj. da se moleći krunice bude s Isusom i Marijom i da se osluškuje njezin glas koji poziva na mir. To je onaj isti mir na koji su anđeli pozvali kod Isusova rođenja. Posebno se preporuča da se kod križa koji je postavljen nasuprot drugoga radosnog otajstva moli za mir, jer je tu Marija Pavlović treći dan ukazanja, 26. lipnja 1981., vidjela Gospu s križem koja je plakala i ponavljala: *Mir! Mir! Mir! Samo mir! Mir između Boga i ljudi i mir među ljudima.* Mnogi hodočasnici idu i noću na Brdo ukazanja i imaju zaista lijepa molitvena iskustva. Tako se ponavlja ono što je Isus često radio izlazeći noću i moleći na brdima.

2. PLAVI KRIŽ. Jedan tihi molitveni kutak također je nastao tijekom vremena, a u kojemu mnogi pojedinci i manje skupine provedu vrijeme molitve. Naziv je slučajna, jer je netko stavio plavi križ tamo gdje se Gospa ukazivala kad se nije moglo ići na Podbrdo zbog policije. Tu se često sastajala Ivanova

molitvena skupina, kad je susret bio samo za skupinu, a Gospa se ukazivala Ivanu za vrijeme tog susreta. I za ovo mjesto vrijedi kao i za ostala molitvena mjesta. Biti u molitvi, ostajati u tišini, odmarati se u molitvenom ozračju. Na ovom mjestu moli često i Mirjana drugog u mjesecu, kad ima svoje molitvene susrete s Gospom i moli za nevjernike. Sve su to poticaji hodočasniku da „izide“ na ovo mjesto i moli. Postoji i jedna praktična strana ovoga molitvenog mjesta. Oni hodočasnici koji ne mogu zbog svoga fizičkog stanja „iziti“ na Podbrdo ili Križevac, često su u stanju doći do Plavoga križa i imati iskustvo molitve na brdu.

3. KRIŽEVAC. Nakon susreta na Brdu ukazanja, gdje se čuo prvi poziv i odjeknuo u srcima vidjelaca i onda u milijunima hodočasnika, hodočasnički put u biblijskom smislu se nastavlja. Hodočasnik, koji dolazi opterećen svojim slabostima i grijesima i izranjen slabostima i grijesima drugih, mora nastaviti put koji je u isto vrijeme i Isusov put, koji je on prešao nakon Betlehema. Taj put je Isusa vodio preko drugog brda i drugog uzlaska s križem na vrhunac brda Kalvarije. Hodočasnik, slijedeći Isusa, hodočasnika, „izlazi i uzlazi“ uz Križevac. Na njemu mu je omogućen susret s Isusom patnikom, koji trpi i umire, polažući svoj ispit za Kralja mira upravo na križu, dok s ljubavlju prihvaća trpljenje i dok na križu moli i prašta. Tu je i Marija, patnica koja ostaje vjerna svojem Sinu i u isto vrijeme ljubi kao što on ljubi, moli kao što on moli i prašta kad je on praštao. U svjetlu Krista koji tako prolazi zadnji dio svoga hodočasničkog puta, hodočasnik prepoznaje s jedne stra-

ne neizmjernu ljubav, koja trpi za nj, i ljudsku zloću u kojoj prepoznaje sebe i svoje ponašanje i ponašanje drugih. To prepoznavanje ne ostavlja gorčinu u srcu, jer ni Isus nije umro u gorčini, nego budi želju za praštanjem, traženjem oprostjenja i pomirenjem. Uzlaskom uz Križevac, hodočasnik dodiruje smrt i život, prolaznost i vječnost, ljubav i mržnju, molitvu i proklinjanje, pomirenje i osvetu, nasilje i milosrđe, siromaštvo i gramzljivost, nemoć i moć, istinu i laž, grob i uskrsnuće, dobrotu ljudi i njihovu zloću, padove i ustajanja. Takvim susretom na Križevcu se otvara hodočasnikovo srce Bogu i on je spreman kajati se za svoj grijeh, praštati i tražiti oprostjenje. Tu čovjek prepoznaje svoj zemaljski put s Bogom i čovjekom. Bez ovakvog susreta čovjek ne bi mogao dodirnuti svoju patnju niti se otvoriti Bogu zbog svoje patnje i stradanja. U ovom hodu duša se priprema za novi susret koji se događa u hramu.

Zato se mora ostaviti dosta vremena za molitvu na Križevcu. Tu se moli križni put, koji je na Križevcu predstavljen u 16 postaja. Prva postaja je Getsemanski vrt, a zadnja Uskrsnuće. Treba pred svakom postajom ostati i moliti i razmišljati o Isusu i ljudima oko njega te u svemu tome gledati sebe i svoje ponašanje i ljude oko sebe. Kad se tako izide uz Križevac, onda se u čovjeku događa ono što se mora dogoditi: prepoznaje Isusovu ljubav kojom okupljuje, i prepoznaje svoj grijeh i slabost kao i potrebu za otkupljenjem. Posebno je bitno moliti za vjeru, da se sve okreće na dobro onima koji Boga ljube. Na Križevac se ne izlazi da bi se ostavilo svoje križeve, nego da svoje križeve naučimo nositi i pomagati drugima da svoje križeve nose. Posebno je bitno, kad se izide na Križevac da se ostane u molitvi pred križem, da se svjesno sjedinimo s Marijom, koja je stajala pod križem i pozvala nas da i sami dođemo pred križ i molimo. Pred križem se u dubokom razmišljanju pokazuju Isusu osobne rane i rane onih kojima smo mi zadali rane te trpljenja obitelji, Crkve i svijeta. Upravo tu treba moliti za ozdravljenje duhovno i zdravlje duševno.

„Draga djeco!

Danas vas na poseban način pozivam da uzmete u ruke križ i da promatrate rane Isusove. Tražite od Isusa da ozdravi vaše rane koje ste, draga djeco, tijekom vašega života zadobili zbog vašega grijeha ili grijeha vaših roditelja. Samo tako ćete, draga djeco, shvatiti da je svijetu potrebno ozdravljenje vjere u Boga Stvoritelja. Isusovom mukom i smrću na križu shvatit ćete da samo molitvom možete postati i vi pravi apostoli vjere, kad u jednostavnosti i molitvi živite vjeru koja je dar. Hvala vam što ste se odazvali mom pozivu!“ (25. ožujka 1997.)

Slobodi u susret

Sloboda nije neka izvanjska stvarnost koju možemo naučiti ili koju ćemo steći kidanjem izvanjskih spona. Riječ je o unutarnjoj slobodi koja nas vodi do svjesnosti i odgovornosti za svaki naš čin ili svako naše djelovanje. To je sloboda od svih prisila, sloboda djece Božje, i ona ima svoj cilj – predanje Bogu i ljudima

s. Dominika Anić

Naš nas život neminovno stavlja pred raznorazne izbore. I taj izbor onda određuje daljnji tijek našega života. Na početku smo još jedne, nove kalendarske godine. Prilika je to za neku vrstu revizije proteklog života i vrednovanje naših postignuća na svim razinama odnosa i djelovanja. Svaka je nova situacija novi izazov i poticaj da se odlučimo za ono što je dobro i plemenito, ali i da se u isto vrijeme odreknemo onoga što nije bilo dobro i onoga što nas je opterećivalo. Svaki čovjek teži biti boljim i to je dobro. To je polazna točka za svaku drugu odluku, za svaki novi izbor, za uvijek nove početke.

Pitanje smisla

Svatko od nas dođe u situaciju da počne dvojiti oko smisla nekoga čina, nekoga djelovanja. Svatko doživi neku vrst krize u traženju smisla. Najprije smisla života jer se uhvati u neminovnost prolaznosti. Postavljamo sebi, drugima i Bogu pitanja o smislu ljudske patnje, o smrti i o još bezbroj stvarnosti kojima je protkan naš ljudski put na zemlji. Nedvojbena, svaki nas dan, pa i svaki sat čeka sa svojim novim smislom i svakoga od nas čeka smisao koji pripada samo nama i nikomu drugom. Upravo ondje gdje se doživljavamo toliko bespomoćnima, a ponekad i beznadnima, ili doživimo da ne možemo neku situaciju mijenjati – upravo tu smo pozvani otkriti smisao i onda kad to znači mijenjati sebe. A to je najteže, ali jedino ispravno i spasavajuće. To ne ide na silu ni brzo.

Proces promjene najprije podrazumijeva razumijevanje i prihvaćanje sebe samih. Potrebno je najprije se pomiriti sa samim sobom, pokušati premostiti raskorak koji u meni nastaje između moje idealne slike i moje realnosti. To uključuje pomirbu s onim što mi teško pada, pogledati bez vrjednovanja i osude svoje pogriješke i slabosti i blago se odnositi prema samoj sebi i prema svemu onomu što proturječi idealnoj slici koju sam o sebi stvorila. Neki ljudi svoju unutarnju podvojenost, svoj nesklad pokušavaju

sakriti ili nadići nekim pobožnostima, nekim nametnutim askezama i vježbama. Drugi mole Boga da ih oslobodi od nekih njihovih obilježja koja nisu prihvatili ili ih se stide, jer budući da su o sebi stvorili idealnu sliku, ne mogu prihvatiti ništa tamno u sebi. Takvi nerijetko dolaze u sukob sami sa sobom i imaju velikih problema s pitanjima smisla života, odatle i smisla običnoga svakodnevlja.

Pitanje unutarnje slobode

Sloboda je jedna od brojnih riječi kojima izražavamo svoju čežnju. U srcu svatko od nas čezne za tim da bude slobodan. Ponaj-

prije da budemo slobodni od ljudske moći, jer je prirodno da se pobunimo kad netko nama želi gospodariti. Želimo biti slobodni i od suda drugih ljudi o nama, ali tomu je gotovo nemoguće umaći. Nепrestano smo izloženi napasti da druge prosuđujemo i osuđujemo zbog njihova ponašanja, a isto tako i drugi nas. Danas je ljudsko dostojanstvo tako izloženo da ga je teško zaštititi. Svatko sebi uzima pravo kritizirati i osuđivati sve po redu. Svatko od nas čezne biti slobodan od svih mogućih vrsta prisila. Na ovom smo području jako osjetljivi, sve se u nama bunu i na samu pomisao da bi nas netko mogao

za posvemašnjom slobodom. Samo slobodni možemo u punini živjeti i davati najbolje od sebe na svim područjima ljudskoga djelovanja. Navezanosti bilo koje vrste u konačnici čovjeka vode u bolest.

Sloboda u ljudskom dostojanstvu

Sloboda se ne može dokraja opisati onim što nazivamo individualizmom. Sloboda ima svoje granice unutar kojih se kreće. One su satekane od odgovornosti. Biti slobodan ne znači da mogu činiti sve što me volja i da za to nikomu ne moram odgovarati, niti snositi bilo kakve posljedice. To je krivo shvaća-

miriti ili odrediti; ma što se dogodilo, takav će čovjek uvijek reagirati na mudar i etičan način jer živi iz svoje unutarnjosti.

Kad ovoga postanemo svjesni, možemo testirati svoju slobodu. Kakve su nam reakcije na pojedine događaje ili doživljaje? Kako nas ponekad neka banalnost ili sitnica izbaci iz takta, kako reagiramo iz svojih povrjeda, unutarnjih prisila, često neprimjereno i ne-realno? Jesmo li nekome ili nečemu dali vlast nad sobom, jesmo li ovisni o ljudskoj moći? Sputanost i ovisnost ponižava i vrijeđa. Iz njih se u nama može roditi i osjećaj krivnje. Možemo postati gnjevni na same sebe jer smo neprimjereno reagirali, pa se onda i ljutimo na sebe. I tako u nedogled... Učiniti se neslobodno ovisnim od bilo kome – prijatelju, bračnom drugu, roditelju, djetetu... dovodi nas u situaciju da se izložimo trajnom razočarenju i ranjavanju od strane onih na koje smo se navezali. Tek kad smo od svih slobodni, možemo ih ljubiti i poštovati, možemo im pomoći i voditi ih ili biti vođeni od drugih bez straha od bolesne navezanosti ili bilo kakvih ucjena. Nikad ne trebamo drugima dopustiti da nas čine sretnima ili nesretnima. To je samo naš izbor. Ja želim biti sretna i zadovoljna osoba, bez obzira na sve. To ne znači da ću u životu biti pošteđena poteškoća i problema, da ću biti izuzeta od križeva. Ne! Ali to znači da ću u svojoj slobodi nastojati susresti svaki problem i znati zagrliti svaki križ a da me ne satire nego izgradi, i pomogne mi da sazrijem, da bolje razumijem druge i da im na pravi način znadnem pomoći. Ali isto tako će to biti i znak moje poniznosti u kojoj ću znati zatražiti pomoć od drugih i povjeriti im se, ne iz potrebe da me sažalijevaju nego da me ohrabre na putu samostalnosti i ljudskoga zrenja.

Danas susrećemo mnoge ljude koji doslovno očajavaju zbog težine svojih životnih križeva i nemoći da ih prihvate. Što se više bune, biva im još teže. I što više žele izbjeći nevolje, one ih to brže sustižu. I pitaju se je li moguće pronaći neko razumno rješenje; ili: zašto se baš meni to događa? Nikada se ne sjetite kazati: A zašto ne ja?! E sad ću baš vidjeti što se to za mene krije u ovoj nevolji, u ovoj tragediji. Koje blago nosi sa sobom ova moja životna patnja?

Kad se čovjek na ovaj način pokušava suočiti s problemom ili kakvom patnjom, ima šansu u sebi izgraditi unutarnju slobodu, na neki se način distancirati od izravnog ranjavanja i susresti svoju patnju na posve drugi način. Ona može onda postati izvorom blagoslova, snage, duhovne energije i oslobađajuće istine u kojoj onda čovjek može djelovati i živjeti u slobodi i posve u skladu sa svojim ljudskim dostojanstvom.

Sloboda je jedna od brojnih riječi kojima izražavamo svoju čežnju. U srcu svatko od nas čezne za tim da bude slobodan. Ponajprije da budemo slobodni od ljudske moći, jer je prirodno da se pobunimo kad netko nama želi gospodariti. Želimo biti slobodni i od suda drugih ljudi o nama, ali tomu je gotovo nemoguće umaći. Nепrestano smo izloženi napasti da druge prosuđujemo i osuđujemo zbog njihova ponašanja, a isto tako i drugi nas. Danas je ljudsko dostojanstvo tako izloženo da ga je teško zaštititi. Svatko sebi uzima pravo kritizirati i osuđivati sve po redu. Svatko od nas čezne biti slobodan od svih mogućih vrsta prisila

na nešto prisiliti. Ali u isto smo vrijeme svjedocima kako su ljudi sve više izloženi pritiscima da zbog prisile čine nešto s čim se u svojoj savjesti ne mogu pomiriti. I upravo je zato sve više onih za koje kažemo da su „pukli“. Nisu mogli izdržati pritisak.

Jedna od naših ljudskih želja, a veže se uz slobodu, jest želja biti slobodan od strahova. Znamo da svaki čovjek posjeduje određenu mjeru straha, koji može biti dobar i zdrav ako se kreće u granicama normalnoga. Ali strah koji prelazi u paniku nije dobar. Strah kojim ne možemo vladati i koji nas određuje ili onemogućuje u normalnom rasuđivanju može biti i poguban.

Zatim želimo biti slobodni od navezanosti na neke navike, osjećaje, ljude, poslove, ambicije. Svaka je navezanost ili ovisnost određena vrsta ropstva, u većoj ili manjoj mjeri. A tko to od nas voli biti robom? Svi težimo

nje slobode. Sloboda o kojoj je ovdje riječ nije neka izvanjska stvarnost koju možemo naučiti ili koju ćemo steći kidanjem izvanjskih spona. Riječ je o unutarnjoj slobodi koja nas vodi do svjesnosti i odgovornosti za svaki naš čin ili svako naše djelovanje. To je sloboda od svih prisila, sloboda djece Božje. Ta naša unutarnja sloboda ima i svoj cilj – predanje Bogu i ljudima. Ali poteškoća leži u tome što je nama teško osloboditi se navezanosti na same sebe, na emocije koje nas određuju, na svoje strasti, na mnoge svoje svjesne i nesvjesne potrebe koje nas, doslovno, prisiljavaju i teroriziraju tako da se osjećamo na neki način privezani uza same sebe, sputani od samih sebe.

Unutarnja sloboda bitno pripada ljudskom dostojanstvu. Mjerilo ljudske zrelosti jest upravo ova unutarnja sloboda, gdje čovjeka izvanjsko nikada ne može toliko uzne-

Sv. Franjo Asiški – Marija Bogorodica

Osmina Božića završava svetkovinom Marije Bogorodice, Majke Božje, ljudske osobe koja je Kristu svojim majčinstvom dala ljudsku narav. Crkva je to svečano proglasila na III. općem saboru u Efezu, godine 431., a i posljednji, Drugi vatikanski Sabor, to svečano izjavljuje u dogmatskoj konstituciji o Crkvi. Svakom mariološkom udžbeniku ove činjenice stoje kao temelj na kojem se izgrađuje sve ostalo teološko naučavanje

fra Miljenko Šteko

Mariologija je u svojoj osobitosti, ukratko, bogoslovno (teološko) učenje o Blaženoj Djevici Mariji, a smještena je na široki obzor katoličke dogmatike. A bogoslovlje je, općenito uzevši, znanstveno metodsko nastojanje oko spoznaje objave riječi Božje, te promišljeno razvijanje dotičnoga spoznajnog predmeta. Bogoslovlje, u svojoj biti, pridonosi da očevidnost pojmovnih i predmetnih vrsta, spoznatih u času vjere, bude odabranom metodom, objašnjena.

Kad, dakle, te činjenice imamo pred očima, onda svetoga Franju iz Asiza sigurno ne možemo svrstati u red teologa znanstvenika, a još manje pripisati mu specijalizaciju iz suvremene mariološke misli, ili pak izričaj skolastičke mariološke spoznaje. U isto vrijeme, teolozi znanstvenici ostaju osupnuti pred zornošću marioloških postavki koje tako očevidno izranjaju iz, nadasve, Franjinih molitveno zazivanih obrazaca. „Isusovu je Majku obasipao neizrecivom ljubavlju zato što nam je dala brata, uzvišenoga Gospodina. Njoj je molio posebne Pohvale, upravljao prošnje, prikazivao osjećaje, koliko to i kako ljudski jezik ne može ni izraziti.“ (2Čel 198). On je jednostavno bio štovatelj Gospin, a istine vjere o Mariji, koje zatiče u Crkvi svoga vremena, interiorizira, pounutrašnjuje, te one postaju molitveni usklik, nerijetko do zanosa, kao u činu ispovijesti i zahvale Bogu: „Svemoguć, presveti, svevišnji najviši Bože... što si učinio da se on (Isus) pravi Bog i pravi čovjek rodi od slavne vazda Djevice prebježene svete Marije“ (NPr 23).

Upravo na ovom mjestu valja podsjetiti na Papinu katehezu na općoj audijenciji u srijedu 23. prosinca 2009., u kojoj Sv. Otac pojašnjava da se blagdan Božića posebno razvio u srednjem vijeku zahvaljujući svetom Franji Asiškom, koji je bio duboko zaljubljen u čovjeka Isusa, Boga s nama. Franjo je želio doživjeti na konkretan, živ i aktualan način veličinu događaja rođenja Djeteta Isusa i svima saopćiti koliko radost sa sobom nosi taj događaj. Tako su se dogodile jaslice u Grecciu, koje su novim zamahom „...vratile kršćanstvu snagu i ljepotu blagdana Božića i potaknule Božji narod da dokuči njegovu najautentičniju poruku, osobitu ljepotu te da ljubi i klanja se Kristovu čovještvu. Taj osobiti pristup Božiću dao je kršćanskoj vjeri novu dimenziju. Uskrs je usredotočio pozornost na moć Boga koji pobjeđuje smrt, uvodi novi život i uči nadati se u svijet koji će doći. Sa svetim Franjom i njegovim jaslicama izneseni su na vidjelo goloruka Božja ljubav, njegova poniznost i njegova dobrota, koji se u Utjelovljenju Riječi objavljuje ljudima kako bi ih naučio živjeti i ljubiti na nov način.“

Ako ovdje još spomenemo *Časoslov muke* gdje Franjo ispovijeda vjeru u istinito Božje utjelovljenje u Marijinom tijelu, onda nam ove riječi postaju još jasnije. Kaže on: „Jer presveti Otac s neba, Kralj naš od davnine, posla ljubljenoga Sina svoga s visine, koga rodi blažena Djevica, sveta Marija.“

Alfonso Pompei u svojoj *Mariologiji franjevaštva* pojašnjava da se Franjino ustrajno nastojanje oko marijanske pobožnosti tumači i težnjom sveukupne suvremene pravovjernosti da, nasuprot katarskog dualizma i kristološkog doketizma, poveže sliku Krista „uzvišenoga Gospodina“ s vrjednovanjem Kristove ljudske naravi i pravog Marijina majčinstva.

U gornjim postavkama snažno je, dakle, dotaknuta i Franjina mariologija, odnosno postao je vidljiv prizor Marijina majčinstva, kako ga vidi sveti Franjo. Zapravo, pođimo korak dalje: to je kristologija koja se temelji na povijesnom Isusovom životu, koja onda postaje životno bliza našem životu. Kristologija sv. Franje poziva promatrati kao uzor Isusa, njegovo naučavanje i primjere. Zato je pogled na Marijino majčinstvo u isto vrijeme poziv nasljedovanja Isusa. Dakle, Franjin stav prema Mariji nije apstrakcija, nego pogled u konkretan život Marije i Isusa!

No, Marijino božansko majčinstvo nije samo razlog veselja i zahvaljivanja nebeskomu Ocu, nego je ono prvi i najvažniji razlog iskazivanja hvale i časti Mariji. Upravo to naglašava Franjo u Pismu čitavome Redu, a poziv se osobito odnosi na svećenike – izvrstan poticaj u ovoj Svećeničkoj godini. Piše on: „Čujte, braćo moja: Ako se blažena Djevica časti, kako se i dostoji, jer Ga je nosila u svojoj prečistoj utrobi; ako je blaženi Krstitelj uzdrhtao i nije se usudio dotaknuti svetome tjeme Gospodinovu; ako se časti grob u kojemu je neko vrijeme ležao, koliko mora biti svet, pravedan i dostojan onaj što onoga koji više ne će umrijeti nego će vječno ži-

vjeti i biti proslavljen i nad kojega se i anđeli žude nadвити (1Pt 1, 12) dotiče svojim rukama, srcem i ustima blaguje i drugima pruža da ga blagujul“

Marija je za Franju, nadalje, Majka svake dobrote i zbog toga se nastanio u njenom svetištu u Porcijunkuli: „Ondae se preselio na drugo mjesto koje se zove Porcijunkula. Tu se nalazila crkva Blažene Djevice Majke Božje koja je davno sagrađena. Onda je bila napuštena i nitko se za nju nije brinuo. Kad ju je svetac Božji ugledao tako ruševnu, bio je ganut ljubavlju; budući da je upravo izgradio prema Majci svake dobrote, počeo je ondje trajno boraviti. Kad je popravljao spomenutu crkvu, bilo je to u trećoj godini njegova obraćenja“ (1Čel 21).

Zanimljivo je, kao što je već bilo rečeno za Greccio, da Franjina pobožnost prema Mariji izvire iz konkretnih i stvarnih evanđeoskih događaja njezina života, koje on čita zrelim kristološkim pogledom. Dakle, nema tu apstrakcije, nego konkretna Kristova otajstva u kojima mu je Marija najbliža po svojoj majčinskoj ulozi, a sve u ulozi ostvarenja Božjeg spasiteljskog plana. Spomenimo, na kraju, i to kako je sv. Franjo izabrao Mariju da bude zagovornica Franjevačkoga reda. Neka i nas ovaj Čelanov kratki navod uvede u Franjinu ljubav prema Mariji: „Isusovu je Majku obasipao neizrecivom ljubavlju zato što nam je dala brata, uzvišenoga Gospodina. Njoj je molio posebne Pohvale, upravljao prošnje, prikazivao osjećaje, koliko to i kako ljudski jezik ne može ni izraziti. No, čemu se najviše radujemo jest to što ju je postavio da bude odvjetnicom Reda i što je pod njezina krila smjestio svoje sinove, koje je imao ostaviti, da ih ona do svršetka grije i zaštićuje. — Daj, Odvjetnice siromaha, izvršuj nad nama službu zaštitnice do vremena koje je predvidio Otac“ (2Čel 198).

Franjina pobožnost prema Mariji izvire iz konkretnih i stvarnih evanđeoskih događaja njezina života, koje on čita zrelim kristološkim pogledom. Dakle, nema tu apstrakcije, nego konkretna Kristova otajstva u kojima mu je Marija najbliža po svojoj majčinskoj ulozi, a sve u ulozi ostvarenja Božjega spasiteljskog plana

Međugorska čudesa su znakovi Božje svemoći

Duh Sveti je silna snaga koja nas vjernike mijenja i čini nas novim ljudima i prijateljima Božjim. On čini sve novo i daje pravu slobodu, pravednost i mir. Naša je svagdašnjica prepuna čudesnih iskustava Duha Svetoga. Bog je uvijek na djelu, a posebice danas! On nam daruje svoje darove i znakove. To čini iz ljubavi

fra Petar Ljubičić

Najveći znakovi djelovanja Duha Svetoga jesu obraćenje čovjeka i povjerenje u Boga. Mladić **Kristijan** pripovijeda kako je doživio nutarnje ozdravljenje i obraćenje: „Ja sam na čudesan način doživio potresni susret s Isusom Kristom. Iskusi sam njegovu beskrajnu ljubav. Sada ga volim iznad svega, vjerujem čvrsto u njega i darujem mu svoje povjerenje. Bez njega ne mogu više živjeti. Isus je moj Otkupitelj i Spasitelj, moj veliki Brat i moja životna sreća! Jednom riječju, on mi je sve u životu! Neopisiva mi je radost u srcu kad se Isusu molim da mi pomogne i daruje dar potpunoga predanja. Tako mu postajem svakoga dana sličniji!“ **Joaquim**, mladić, pripovijeda nešto slično: „Bio sam na ispovijedi i iskusi oprostjenje i potpuno oslobođenje. Ponovno sam postao radostan. Bog mi je danas najvažniji u životu. Imao sam prije strah od ispovijedi, a danas je za mene ispovijed velika milost i mali komadić neba na zemlji.“

- Mladić je bio ateist. Ali čuvši jednom o Kristu, potpuno se odlučuje za njega. „Mene je Međugorje spasilo. Ono me vratilo u život. Ono je čudo... Potječem iz imućne obitelji. Školovan sam u SAD-u, ali zaista sam isprazno živio i nisam imao cilja. U Međugorju sam ga pronašao. Zahvaljujući Gospi, došao sam do Boga.“ (Andreas Lyckorski, Prag, Češka).

Prije nekoliko godina susretoh jednoga mladog svećenika u Rimu, koji mi reče: „Za mene je veliko čudo što sam postao svećenikom. Mene nije zanimala ni vjera, ni Bog, ni papa. Onda sam se, ni sam ne znam kako, našao u Međugorju. Teško mi je siromašnim riječima opisati sve ono što sam tu doživio. Zagovor Kraljice Mira pomogao mi je da

sam čvrsto povjerovao u Boga i Marijinu zaostalost. Počeo sam razmišljati o svome životu. Što je to što daje smisao momu životu? Zašto uopće živim? Što me čeka poslije smrti? Pitanje za pitanjem, a ja nemam odgovora. Otvarajući se djelovanju Božje milosti, odlučio sam studirati teologiju i u Rimu me je zaredio papa Ivan Pavao II., koji me prije moga obraćenja nije zanimalo. Bog je tako čudesan.“

Onda nastavi dalje: „Poznajem jednoga mladića koji je bio zaručen. Kad je čuo za Međugorje i ukazanja Kraljice Mira, želio je otputovati onamo. Molio je da ga netko prati, ali pod uvjetom da mu ništa ne govori o vjeri, Bogu, Gospi... U Međugorju se događa čudo. Milost Božja bila je toliko snažna da je ovaj mladi hodočasnik odlučio raskinuti zaruke i postati svećenikom. Kad se vratio kući, sve je ispričao svojoj zaručnici. Ona je bila suglasna da se volja Božja vrši. Pristupio je jednoj zajednici i postao svećenikom.“

- Mladi sve ostavljaju i odlučuju se za Krista... Svećenik iz Latinske Amerike pričao mi je kako svake subote cijelu noć imaju klanjanje i mole za duhovna zvanja.

Čudesa su znakovi Božje svemoći. Ona su, inače, pomoć vjeri, njezinoj opravdanosti i sigurnosti. Brojna su se čudesa dogodila u Međugorju po zagovoru Kraljice Mira. Svako čudo govori na svoj način kako Bog djeluje, koliko nas ljubi i kako mu je stalo do nas. Ako netko svoje srce otvara Bogu, čvrsto u njega vjeruje, u svemu traži njegovu volju, Bog to nagrađuje

Uglavnom dolaze mladi. Za nepune tri godine mladi su napunili dvadeset samostana.

- Mladić s tri diplome upoznao je djevojku koja je otišla u samostan ... Djevojka laka života na jednom seminaru doživljava potpuni obrat, nakon nekoliko mjeseci odlazi u red Majke Terezije. „Sreća se nastanila u meni čim sam shvatila da si ti, Kriste, moja najveća ljubav!“, kaže jedna djevojka.

- Djevojka, hodočasnica iz Slovačke, godinama je živjela bez vjere i Boga. Našla se u Međugorju na povratku s mora. Čudesni udar milosti i ona se obratila, povjerovala. Vratila se kući i sve ispričala svojim. Cijelu je obitelj zahvatio Duh Božji i obratila se.

Steve: Bog mi je darovao novi život

Steve iz Kanade pripovijeda o svojoj žalosnoj mladenačkoj dobi: „S četrnaest sam se godina prvi put upoznao s alkoholom i drogom. Često sam se opijao. Da bih se domogao droge, morao sam krasti. Pet sam godina živio grješnim životom, koji mi se sve više gadio. Moji su mi roditelji često pričali o čudesnim događanjima u Međugorju. Organizirali su hodočašća i molili me da pođem s njima. Dugo sam se tomu protivio jer me nije zanimalo. Onda mi se najednput javila želja poći u Međugorje. Tako je naša obitelj krenula u Hrvatsku. Kad smo stigli u Međugorje, zadivila me jednostavnost tih ljudi. Osjećao sam kako su sretni i pridružio sam im se. Nisam znao moliti, ali ubrzo sam naučio. Iznenadio sam se kad sam primijetio da mi nije teško moliti.“

S jednom sam se skupinom hodočasnika penjao 15. rujna na Križevac. Kod svake smo postaje zastajali i molili. Činio sam sve što i drugi. Kod dvanaeste postaje sam počeo plakati, ne znajući zašto. Plakao sam poput djeteta. Odjednom sam čuo glas hodočasnika iz naše skupine: 'Netko od nas je izliječen od droge. Bog je tom čovjeku udijelio iznimno obraćenje.' Kad sam razabrao te riječi, osjetio sam mir i veliku radost. Zahvaljivao sam Bogu za sve milosti koje mi je udijelio. Ovdje, na svetome mjestu, doživio sam

svoje obraćenje, ovdje je Bog učinio (veliki) zahvat u moj život. Tek sam poslije shvatio ono što se dogodilo na dvanaestoj postaji. Isus je došao umrijeti kako bismo mi mogli živjeti. Isus je zaista umro za mene, da me oslobodi mojih grijeha. Spoznao sam da mi je u Međugorju darovan novi, drugi život. Moje se srce otvorilo Bogu, a moja je vjera postajala sve življa.

U Međugorju sam obavio životnu ispovijed i nakon toga sam osjetio blizinu Gospinu. Osjećao sam da sam ljubljen. Bilo mi je jasno da trebam preputiti zaboravu svoj prijašnji život. Trebao sam se odreći ljudi koji su mi mnogo značili. Izgubio sam djevojku jer više nisam mogao s njom živjeti u grijehu. Bio mi je to velik udarac. Ipak, shvatio sam da sam pozvan živjeti po Božjim zapovijedima. Želim postati svećenikom. Bog je u mom životu učinio čudesne stvari. Želim činiti ono što on hoće i živjeti u njegovoj milosti. Zahvaljujem Bogu za sve što mi je učinio i što će još učiniti!“

Tibor: Nakon tri pokušaja samoubojstva, našao sam smisao svoga života

Tibor iz Praga proživio je teške i mučne trenutke u životu. Kad mu je bilo godina dana, njegova je majka osuđena na dvanaest godina zatvora. Budući da mu je otac umro, morao je u dom za nezbrinutu djecu. Tu počinju njegovi kalvarijski dani. Prezren i izrugivan od svih, osjećao se vrlo potištenim i izoliranim. Majka mu je, po izlasku iz zatvora, živjela s pijancem koji ju je često tukao.

Tibor opisuje svoj patnički život ovako: „Ono što sam iskusi u domu, a kasnije i s majkom, bilo je užasno. Naučio sam mrziti ljude. Kad me majka izbacila iz kuće, opet sam morao u dom. Psihički sam obolio i prerezao sam si žile. Liječnici su me spasili od smrti.“

Drugom sam prilikom progutao petsto tableta, morao sam ih povratiti i tako sam ostao na životu. Kad me jedna psihologinja koja je radila s mladima zaključala u neku prostoriju, zapao sam u paniku i zabio si nož u trbuh. Opet su me liječnici spasili i uputili me u psihijatrijsku bolnicu. Jedan liječnik, osvjedočeni vjernik, sačuvao me od ludnice. Odlukom maloljetničkog suda dospio sam u jednu vjerničku obitelj. Besplatno su me uzdržavali. Moji su me hranitelji dali krstiti u Katoličkoj crkvi.

Patio sam od osjećaja manje vrijednosti i osamljenosti i bio sam vrlo potišten. Moja pomajka mnogo je molila za mene. Zamolila me da pođem u Međugorje. Kad sam tamo stigao, sjeo sam pred crkvu, razmišljajući i sumnjajući. Naišli su neki hodočasnici i započeli sa mnom razgovor. Odjednom sam osjetio veliku radost i doživio dubok mir. No, zakratko. Opet me je zahvatila teška potištenost. Plakao sam i plakao i prigovarao Gospi. Pitao sam je: ‘Zašto moram toliko plakati kad si ti tu?’

Onda je naišao jedan fratar. Stavio je ruke na moju glavu i blagoslovio me. Osjetio sam veliko olakšanje i sreću. Osjetio sam istinsku ljubav prema bližnjemu.

Još nešto vrlo čudesno doživio sam na Brdu ukazanja. Plaćući kao nikad u životu, polako sam se približio velikom križu i stavio ruku na noge Raspetoga. Odjednom sam osjetio snažan udar vjetera, križ se ljuljao

amo-tamo. U tim milosnim trenucima probudila se u meni čežnja za svećeništvom. Ne patim više od osamljenosti, jer sam pronašao Boga i Gospu. Rado hodočastim na ovo milosno mjesto kako bih molio za potpuno predanje Bogu, kao svećenik. Sve mi je jača želja da ljude dovedim k vjeri u Boga.“ Tako priča ovaj 17-godišnjak koji je zadobio novo, ozdravljeno srce.

Možemo s pravom reći da je Bog u Međugorju govorio tisućama hodočasnika. Oni su čuli njegov glas i poslušali ga. Zapravo, Gospa ih je pozvala da dođu ovamo i uvjere se kako je Bog ovdje na djelu i kako ozdravlja ne samo dušu nego i tijelo.

Čudesa su znakovi Božje svemoći. Ona su, inače, pomoć vjeri, njezinoj opravdanosti i sigurnosti. Brojna su se čudesa dogodila u Međugorju po zagovoru Kraljice Mira. Svako čudo govori na svoj način kako Bog djeluje, koliko nas ljubi i kako mu je stalo do nas. Ako netko svoje srce otvara Bogu, čvrsto u njega vjeruje, u svemu traži njegovu volju, Bog to nagrađuje.

BOŽIĆ U MEĐUGORJU

U Međugorju smo radosno dočekali Božić. Za Rođenje našega Spasitelja pripremali smo se devetnicom – molitvom krunice na Podbrdu i Misama zornicama. Ovo mjesto molitve i pomirenja još se jedanput pokazalo ispovjedaonicom svijeta: Svako jutro i večer, tijekom molitvenog programa, redovi vjernika strpljivo su čekali na sv. ispovijed.

U crkvi sv. Jakova molitveni večernji program na Badnjak započeo je u 17 sati molitvom krunice a nastavljen je sv. Misom. Nakon Mise zajednica Cenacolo uprizorila je žive jaslice pred crkvom. Bilo je kao prije dvije tisuće godina – Marija, Josip, mali Isus, pastiri, anđeli... Božićno bdjenje započelo je u 22 sata klanjanjem pred Presvetim oltarskim sakramentom, a završilo je sv. Misom polnoćkom. Uz prepunu crkvu, vjernici su ispunili novu dvoranu te prostor oko crkve.

Svete Mise na Božić u župnoj su crkvi slavljene u 8, 11 i 18 sati, a žive jaslice upriličene su ponovno na blagdan Nevine dječice, poslije sv. Mise za najmlađe.

Izvadci iz božićnog nagovora Svetoga Oca članovima Rimske kurije i vodstvu uprave države i grada Vatikana

Božić je svim kršćanima prigoda za susret i zajedništvo

„Svetkovina Božića svim je kršćanima posebna prigoda za susret i zajedništvo. Dijete koje susrećemo u Betlehemu poziva nas na iskustvo neizmjerne ljubavi Boga koji je sišao s nebesa i postao blizak svakomu od nas da bi nas učinio svojim sinovima, članovima svoje obitelji. Tradicionalni susret Petrova nasljednika sa svojim najbližim suradnicima ujedno je obiteljski susret onih koji su pozvani pomoći mu nositi ljudima našega vremena tu svjetlost koja je rođena u betlehemsjoj štali“, rekao je Papa na kraju jedne godine bogate događajima značajnim za svijet i za Crkvu

Ispunjen zahvalnošću, Sveti Otac se prisjetio nekih ključnih trenutaka. „Iz Godine svetoga Pavla prešli smo u Svećeničku godinu. S lika velikoga Apostola naroda koji je evanđelje pronio među svim narodima, prešli smo na lik poniznoga Arškog župnika koji je cijeli svoj život proveo u jednoj seoskoj župi gdje je svojom poniznom službom cijelomu svijetu objavio dobrotu milosrdnoga Boga koji prašta. Ta dva lika ukazuju na širinu dometa svećeničke službe i pokazuju da je ono maleno veliko, i da kroz prividno skromnu službu jednoga čovjeka Bog može učiniti velika djela: pročitati i obnoviti svijet iznutra.“

Crkva u službi pomirenja, pravde i mira

„Za Crkvu i za mene osobno ova je godine umnogome bila u znaku Afrike“, naglasio je Papa. Srdačnim riječima spomenuo se svojih susreta s vjernicima u Africi, koji su pokazali da je sveopća Crkva zajednica koja se ne temelji na ljudskim interesima, nego predstavlja Božju obitelj. Duboko dirnut govorio je o liturgijskim slavljinama u Africi koja su pokazala kako se sveta radost u sakralnom i liturgijskom smislu može izraziti kako glasom, tako i gestama i tijelom. Ovo je putovanje na snažan način iskazalo snagu papinskog primata koji jamči jedinstvo Božje obitelji, dok je Sinoda za Afriku pokazala važnost kolegijalnosti i jedinstva biskupa – nasljednika apostola. Svako je od njih biskup – nasljednik apostola – isključivo u onoj mjeri u kojoj pripada zajedništvu apostolskoga zbora sjedinjenog s Petrom i njegovim nasljednikom. I u liturgijama u Africi i u zajedništvu Sinode se pokazalo kako se na primjeren i konkretan način živi obnova Drugoga vatikanskog sabora. Benedikt XVI. se prisjetio i dirljivih svjedočanstava o patnjama i konkretnim pomirenjima poslije nedavnih tragičnih događaja koji su izranjavali ovaj kontinent.

Tema Sinode za Afriku bila je „Crkva u Africi u službi pomirenja, pravde i mira“. To je teološka i pastoralna tema od goruće važnosti, koja može biti pogrešno shvaćena kao politička. Zadaća biskupa bila je teologiju pri-

mijeniti na konkretnu pastoralnu službu u kojoj biskupi i svećenici primjenjuju velike vizije Svetoga pisma i Predaje u određenom trenutku i vremenu, što ne znači da smiju podleći napasti da postanu politički vođe. Vrlo konkretno pitanje s kojim se pastiri neprestano sučeljavaju je sljedeće: Kako biti realan i praktičan a ne preuzeti političku ulogu koja im ne pripada? Može se reći i da je to pitanje pozitivnog laiciteta prakticiranog i interpretiranog na pravedan način. To je istodobno temeljna tema enciklike „Caritas in veritate“ koja obrađuje i proširuje pitanje mjesta socijalnog nauka Crkve.

Pomirenje je pred-politički proces

„Jesu li sinodski oci uspjeli pronaći taj uski put između teološke teorije i neposrednog političkog djelovanja?“ pita Benedikt XVI. i odgovara da jesu. Tema sinode odnosi se na tri ključne riječi teološke i socijalne odgovornosti: pomirenje – pravda – mir. Može se reći da su pomirenje i pravda dva bitna preduvjeta za mir, te da oni na određeni način definiraju njegovu prirodu. Neriješeni i duboko ukorijenjeni sukobi mogu u nekim situacijama dovesti do provale neljudskoga nasilja. Mir se može ostvariti samo ako vodi do unutarnjega pomirenja. Kao pozitivan primjer procesa pomirenja koji je na putu uspjeha, Sveti Otac navodi poslijeratnu povijest Europe. Činjenica da od 1945. do danas u zapadnoj i srednjoj Europi nije bilo rata temelji se nesumnjivo na razumnim političkim i ekonomskim strukturama koje su se mogle razviti samo zato što su postojali unutarnji procesi pomirenja koji su omogućili jedan novi suživot. Svako društvo treba pomirenje da bi imalo mir. Pomirenje je potrebno za dobru politiku, ali se ne može ostvariti samo političkim mjerama. Riječ je o pred-političkim procesima koji moraju proizlaziti iz drugih izvora.

Sinoda je istraživala razne dimenzije pomirenja kao dužnosti Crkve danas. U svjetlu riječi svetoga Pavla (2 Kor 5,20), ako čovjek nije pomiren s Bogom, on je u sukobu s Bož-

jim stvorenjem. Ako nije pomiren sa samim sobom, ako želi biti netko tko nije, ne može se pomiriti ni sa svojim bližnjim. Osim toga, sastavni dio pomirenja je sposobnost priznati svoju grješku i moliti oprostjenje od Boga i čovjeka. I konačno, u proces pomirenja spada i biti spreman na pokoru, biti spreman trpjeti do kraja zbog neke grješke, te dopustiti biti preobražen. Sastavni dio pomirenja je i besplatnost o kojoj govori enciklika „Caritas in veritate“: čovjekova raspoloživost da ide onkraj onoga što je nužno, da se ne cjenka nego da ide dalje od onoga što traži pravo. Primjer nam daje sam Bog i velikodušnost koju nam je iskazao. Bog je došao nama ususret iako je pravo bilo na njegovoj strani. Pošao nam je ususret sve do Križa. To je božanska besplatnost: spremnost učiniti prvi korak, poći ususret drugomu, prihvatiti patnju koja uključuje odricanje od činjenice da imam pravo. Na taj način možemo postati Bogu slični, i to je držanje koje danas i uvijek trebamo u ovome svijetu. Danas moramo iznova naučiti priznati svoju grješku i odreći se iluzije da smo nedužni. Moramo naučiti činiti pokoru, ponovno otkriti sakrament pokore i pomirenja od kojega su se kršćani odvignuli, što je simptom gubitka iskrenosti prema sebi i prema Bogu. To je gubitak koji ugrožava našu čovječnost i umanjuje našu volju za mirom. Povezanost između grijeha, pokore i praštanja jedan je od bitnih uvjeta istinske čovječnosti. To jedinstvo doživljava svoj potpuni oblik u sakramentu. Pomirenje je pred-politički pojam i pred-politička stvarnost, i zato tim značajnije za samu politiku. Ako se u srcima ne stvori snaga pomirenja, onda nedostaje onaj unutarnji preduvjet za političko djelovanje u cilju mira.

U Svetoj zemlji Papa dodiruje povijest Boga koji je s nama

„Riječ pomirenje“, nastavlja Sveti Otac, „podsjeća me na drugo veliko putovanja protekle godine: hodočašće u Jordan i u Svetu zemlju“. Papa jordanskom kralju zahvaljuje na gostoprimstvu i na njegovom zalaganju za miran suživot između kršćana i muslimana i na poticanju njihove međusobne suradnje u odgovornosti pred Bogom, a izraelskoj vladi na brizi da njegovo putovanje protekne u miru i sigurnosti. Napose zahvaljuje što je imao mogućnost slaviti dvije velike javne liturgije u Jeruzalemu i u

Nazaretu, kojom su se prigodom kršćani javno mogli pokazati kao zajednica vjere u Svetoj zemlji. Benedikt XVI. zahvaljuje i palestinskim vlastima koje su ga srdačno primile i omogućile veliku javnu liturgiju u Betlehemu, te s njime podijelile patnje i nade ovdoga područja. Sve što se u tim zemljama može vidjeti poziva na pomirenje, pravdu i mir.

Sveti Otac podsjeća na svoj posjet Yad Vashemu, koji govori o okrutnosti ljudskoga grijeha, o mržnji jedne slijepe ideologije koja je bez ikakva razloga osudila milijune ljudi na smrt i time, u krajnjoj liniji, iz svijeta htjela izbaciti i samoga Boga, Boga Abrahama, Izaka i Jakova, Boga Isusa Krista. To je spomenik protiv mržnje, tjeskobni poziv na čišćenje, na praštanje, na ljubav.

U svjetlu toga spomenika ljudskomu grijehu Benedikt XVI. doživio je svoj odlazak na rijeku Jordan, na najnižu točku na Zemlji. Poslanica Efežanima (Ef 4,9) kaže da je Krist „sišao u donji kraj zemlje“. U Kristu, Bog je sišao u najdublje dubine ljudskoga bića, sve do noći mržnje i zasljepljenosti, sve do tamne udaljenosti čovjeka od Boga, da bi zapalio svjetlo svoje ljubavi. I tako, susret sa spasijskim mjestima u crkvi Navještenja u Nazaretu, u pećini Porođenja u Betlehemu, na mjestu Raspeca na Golgoti, pred praznim grobom - svjedokom Uskrsnuća, za Papu je bilo kao da dodiruje povijest Boga koji je s nama. „Vjera nije mit. Ona je stvarna povijest čije tragove možemo dodirnuti rukom. Taj realizam vjere napose nam je blagotvoran u nemirnom sadašnjem vremenu. Bog se doista pokazao. U Isusu Kristu doista se utjelovio. I poslije Uskrsnuća on ostaje istinski čovjek, neprestano otvara našu čovječnost Bogu i uvijek ostaje jamac činjenice da je Bog blizak. Da, Bog živi i on je u odnosu s nama. Usprkos svoje neizmjerne veličine, on je blizak, on je s nama, i on nas neprestano zove: pomirite se sa mnom i međusobno! Našem osobnom i zajedničkom životu daje zadaću pomirenja.“

Novo područje dijaloga Crkve: s onima kojima je religija strana

Na kraju svojega nagovora, Benedikt XVI. izražava svoju radost i zahvalnost za putovanje u Češku. Prije odlaska bio je upoznat s činjenicom da se većina stanovnika te zemlje smatra agnosticima i ateistima, te da su kršćani postali manjina. Njegovo je iznenađenje bilo tim veće kada je posvuda nailazio na srdačnost i prijateljstvo. Velike liturgije održavale su se u ozračju radosti i slavlja. Među sveučilišnim i kulturnim djelatnicima njegova je riječ izazvala živu pozornost, a državne su vlasti iskazale veliku ljubaznost i učinile sve da bi njegov posjet bio uspješan. Benedikt XVI. naglašava koliko je bitno da vjernici ne gube iz vida one koji se smatraju agnosticima ili ateistima. Kada govorimo o novoj evangelizaciji,

oni možda osjećaju bojazan. Ne žele biti premet nečijega poslanja niti se odreći svoje slobode razmišljanja i htijenja, ali pitanje Boga i njima se postavlja, iako ne mogu vjerovati da se on doista konkretno za nas brine.

Papa podsjeća da je u Parizu govorio o traganju za Bogom koje je temeljni motiv nastanka zapadnoga monaštva, a po njemu i zapadne kulture. To traženje Boga mora i danas ostati prvi korak evangelizacije. Moramo bdjeti nad time da čovjek ne ostavi po strani pitanje Boga, koje je bitno pitanje ljudske egzistencije. Moramo se potruditi da čovjek prihvati to pitanje i čežnju koja se u njemu krije. Sveti Otac navodi Isusove riječi koje su, zapravo, navod iz knjige proroka Izaije: Hram bi trebao biti kuća molitve za sve narode (Iz 56,7; Mk 11,17). Isus je mislio na onaj vanjski dio hrama koji se zove kuća molitve za sve narode, i taj je dio očistio od izvanjskih aktivnosti da bi stvorio prostor za poganje koji su se tamo htjeli moliti Jedinomu Bogu, iako nisu mogli sudjelovati u Otajstvu za koje je bio pridržan unutarnji dio hrama. Prostor molitve za sve narode. Pri tome mislimo da one koji ne poznaju Boga ili ga poznaju samo izdaleka, na one koji su nezadovoljni svojim bogovima, svojim obredima i svojim mitovima, na one koji čežnu za Svetim i Velikim, iako Bog za njih ostaje „nepoznati Bog“ (usp. Dj 17,23). Oni bi se trebali moći moliti nepoznatom Bogu, ali biti i u odnosu s pravim Bogom usprkos tamnim područjima različite prirode. „Mislim“, kaže Papa, „da bi Crkva danas treba otvoriti neku vrstu predvorja za sve narode gdje bi se ljudi na neki način mogli uhvatiti za Boga iako ga ne poznaju i nisu našli pristup Njegovu otajstvu u čijoj se službi nalazi unutarnji život Crkve.“ Dijalogu s religijama danas bi trebalo dodati dijalog s onima kojima je religija strana, kojima je Bog nepoznat a ipak ne žele ostati bez Boga nego mu se približiti barem kao Nepoznatomu.

Svećenici su svima na raspolaganju

Papa zaključuje riječima o Svećeničkoj godini. „Kao svećenici, svima smo na raspolaganju: onima koji Boga poznaju izbliza i onima za koje je Bog nepoznat. Svi ga mi trebamo uvijek iznova tražiti i postati njegovi istinski prijatelji. A kako možemo upoznati Boga ako ne preko ljudi koji su njegovi prijatelji? Najdublja jezgra našega svećeničkoga poslanja je biti Kristovi prijatelji (usp. Iv 15,15), Božji prijatelji preko kojih će drugi ljudi moći naći Božju blizinu.“

Na kraju, Sveti Otac svima zahvaljuje na pomoći koju su mu pružili tijekom cijele godine i izražava svoje božićne želje: da svi budemo sve više i više Kristovi prijatelji, dakle Božji prijatelji, i da na taj način postanemo sol zemlje i svjetlost svijeta.

Sretan Božić i Nova godina!

(Obradila i prevela Lidija Paris)

Božićni koncert

U četvrtu nedjelju Došašća, 20. prosinca, međugorski dječji zbor "Golubići mira", pod vodstvom s. Slavice Kožul, održao je tradicionalni božićni koncert u prepunoj međugorskoj župnoj crkvi sv. Jakova. Na koncertu je nastupio i zbor Srednje škole fra Andrije Kačića Miošića iz Ploča. Na koncertu je, kao i dosadašnjih godina, djelatno sudjelovao i maestro Đelo Jusić, poznati glazbenik i skladatelj iz Dubrovnika.

Na početku koncerta djecu, njihove roditelje i sve prisutne pozdravio je međugorski župnik fra Petar Vlašić koji je, između ostaloga, kazao: "Draga, djeco, vi svojom pjesmom u ovom božićnom vremenu najavljujete skori dolazak, rođendan Isusa Krista. Božić je blagdan ljubavi, radosti, to upravo naši mali golubići navješćuju nama. Za Božić se pripremamo molitvom, postom, pjesmom. Pjevajmo jedni drugima, veselimo se jedni drugima". Koncert na kojem su "Golubići mira" izveli tradicionalne božićne pjesme uživo je prenosila Radiopostaja "Mir" Međugorje. Premijerno je izvedena i nova pjesma "Božić, mali Bog". "Golubići mira" imaju 80 članova, a iza njih su brojni nastupi. Redovito sudjeluju i na susretima dječjih zborova "Zlatna harfa".

Foto Dani

Doček Nove godine u Međugorju

Novu godinu u Međugorju je dočekalo nekoliko tisuća župljana, vjernika iz okolnih župa te hodočasnika iz više zemalja. Među hodočasnima, koji su pristizali nekoliko dana prije Nove godine, bilo je najviše mladih. Večernji molitveni program započeo je u 17 sati molitvom krunice, a sv. Misa zahvalnica za proteklu godinu slavljena je u 18 sati. Prije vigilijske, zajednica Cenacolo upriličila je Žive jaslice na prostoru ispred crkve.

Klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu započelo je u 22 sata, a sv.

Misa, koju je na latinskome jeziku predvodio nadbiskup bečki, kardinal dr. Christoph Schönborn, započela je u 23.15. Svi koji nisu mogli stati u crkvu molitveni doček Nove godine putem videozida pratili su u Velikoj dvorani, šatoru i na prostoru oko crkve. Svetu Misu s kardinalom Schönbornom suslavio je provincijal Hercegovačke franjevačke provincije fra Ivan Sesar te još sto dvadeset svećenika, a cijeli program simultano je predvođen na mnoge svjetske jezike. Klanjanje i sv. Misu izravno je prenosila Radiopostaja „Mir“ Međugorje. Tradicionalni molitveni doček Nove godine glazbom i pjevanjem pratio je međunarodni zbor i orkestar, koji se svake godine za ovu prigodu okupi u Međugorju.

Foto Lidija Paris

Foto Dani

Održan godišnji susret stipendista Udruge "Fra Slavko Barbarić"

U Međugorju je 30. prosinca 2009. održan godišnji susret stipendista Udruge "Fra Slavko Barbarić". Susret je u 14 sati, molitvom i pozdravom studentima, otvorio predsjednik Udruge dr. fra Miljenko Šteko, zahvalivši članovima Udruge na suradnji i zajedničkom radu. Predsjednik je osobito zahvalio brojnim dobročiniteljima koji su, unatoč mnogim poteškoćama u doba recesije, i ove godine bili otvoreni i spremni pomoći potrebnim studentima-talentima. U ovoj akademskoj godini na natječaj za stipendije prijavilo se 265 studenata, od toga 228 onih koji su ispunili uvjete natječaja. K tomu, Udruga je ove godine zaprimila i brojne zamolbe jednokratne pomoći.

Sudionicima se, potom, obratio fra Danko Perutina pozivajući ih da sutra, kad završe svoj studij, ne zaborave pomagati druge. Studenti su sudjelovali i na predavanju nadbiskupa bečkog, kardinala dr. Christoph Schönborna, te na molitveno-liturgijskom programu u međugorskoj župnoj crkvi.

Godine 1991. osnovan je Fond "Prijatelji talenata" Međugorje s nakanom materijalne i duhovne potpore talentiranim i materijalno ugroženim studentima. Tvorac ideje, utemeljitelj i predsjednik Fonda do svoje smrti bio je dr. fra Slavko Barbarić, član Hercegovačke franjevačke provincije. Zbog fra Slavkova velikog doprinosa nastanku i radu Fonda, Skupština Fonda je 2001. godine donijela odluku o promjeni naziva Fonda "Prijatelji talenata" Međugorje u Udrugu "Fra Slavko Barbarić" Međugorje. Uz materijalnu pomoć Udruga organizira i brojne duhovne i kulturne aktivnosti, a njezini stipendisti prednjače talentom i znanjem na brojnim domaćim i stranim sveučilištima.

Godišnje ukazanje Jakovu Čoli 25. prosinca 2009.

Na posljednjem svakidašnjem ukazanju, 12. rujna 1998. Gospa je Jakovu Čoli rekla da će ukazanje imati jedanput godišnje ito 25. prosinca, na Božić. Tako je bilo i ove godine. Ukazanje je počelo u 14 sati i 35 minuta i trajalo je 12 minuta. Gospa je dala sljedeću poruku:

Draga djeco!

Sve ovo vrijeme u kojem mi Bog na poseban način dopušta da budem s vama želim vas voditi putem koji vodi do Isusa i vašeg spasenja. Dječice moja, samo u Bogu možete naći spasenje, i zato posebno na ovaj milosni dan s malim Isusom u naručju vas pozivam: dopustite Isusu da se rodi u vašim srcima. Samo s Isusom u srcu možete krenuti putem spasenja i vječnog života.

Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.

Foto Dani

Foto Tvrtko Bojić

Proslavljena svetkovina Bezgrješnog začeca Blažene Djevice Marije

Utorak 8. prosinca u župi Međugorje svečano je proslavljena svetkovina Bezgrješnog začeca Blažene Djevice Marije. Uz brojne vjernike iz Bosne i Hercegovine i Hrvatske, u ovo hodočasničko mjesto pristigao je i za ovo doba godine neuobičajeno velik broj hodočasnika iz Italije, Austrije, Sjedinjenih Američkih Država, Španjolske, Meksika, Francuske, Portorika, Njemačke i dr. Na uočnicu svetkovine održano je i večernje molitveno bdjenje s klanjanjem Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu, a tijekom dana u crkvi sv. Jakova slavljeno je 9 sv. Misa: na hrvatskom, talijanskom, španjolskom, francuskom, njemačkom i engleskom jeziku. Uz strane hodočasnike ovoga puta stigli su i mnogi novinari, te tri televizijske ekipe koje su bilježile hodočasničko putovanje svojih sunarodnjaka i međugorska događanja.

Radiopostaja "MIR" Međugorje na satelitu HOT BIRD 6 ima nove parametre za Europu, Bliski istok i Sjevernu Afriku:

Nove parametre treba postaviti od 15. prosinca 2009.
Ime satelita: HOT BIRD 6, Pozicija: 13° E (stupnjeva istočno)
Transponder br. 157, prijamna frekvencija: 11 642 MHz
Polarizacija: H (horizontalna), Symbol rate: 27 500 Msymb/s
FEC (Forward Error Correction): 3/4

Božićne priredbe u Majčinu selu

Od 16. do 18. prosinca 2009. održane su Božićne priredbe šest dječjih skupina Vrčića „Sv. Mala Terezija“. Djeca su kroz igrokaze, recitacije i prigodne pjesmice upriličila rođenje malenoga Isusa u betlehemskoj štalici. Dječja lica i glasići raznježili su srca svojih roditelja i gledatelja i podsjetila nas da je svakom čovjeku najvažnija ljubav, toplina i sigurnost obitelji.

21. prosinca 2009. po prvi puta održana je mala Božićna priredba djece koja pohađaju tečaj ranog učenja engleskog jezika. Pod vodstvom svoje učiteljice Anite, pedesetak djece iz svih skupina radošno je kroz pjesmice pokazalo ono što su kroz ovo kratko vrijeme naučili.

(Tekst i fotografije: Paula Tomić)

Statistike

Studeni 2009.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 47.300
Broj svećenika koncelebranata: 1.118 (37 dnevno)

Prosinac 2009.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 62.700
Broj svećenika koncelebranata: 1.271 (41 dnevno)

U 2009. godini podijeljeno je 1.378.600 sv. pričesti, a na sv. Misama su koncelebrirala 33.302 svećenika.

Lectio divina - S Marijom kroz Bibliju

Dijete u Bibliji

Međugorski vidioci tvrde da je u jednom ukazanju Gospa plačući rekla: „Zaboravili ste Bibliju!“ Listajmo zajedno Stari i Novi zavjet da bismo upoznali Oca, Sina i Duha Svetoga

Lidija Paris

Spašeni smo, od zla smo oslobođeni zahvaljujući rođenju Djeteta. Od početka do kraja Biblije dijete je u središtu napetosti između dobra i zla. Sva-ko spominjanje djeteta u Bibliji povezano je s nekom vrlo dramatičnom situacijom, ali i s Božjim spasenjskim zahvatom. Ime svakoga djeteta može se protumačiti u kontekstu njegova rođenja, ali i kao značenje njegova poslanja.

Ime je poslanje

Prvo dijete koje se spominje u Bibliji je Šet koji se rodio nakon što je Kajin ubio Abela. Ime Šet znači „Bog dodijeli“, „Bog dade“. Poslije bratoubojstva, Šet je nova prilika za Kajina da nauči ljubiti svojega brata, ali po Šetu Bog dodjeljuje, daje novu priliku i cijelomu čovječanstvu (Post 4,25-26).

Sljedeće dvoje djece su Abrahamovi sinovi Jišmael i Izak (Post 21). Dolazi od sukoba između Abrahamove žene Sare i sluškinje Hagare, pa na Sarin zahtjev Abraham od sebe tjera Hagaru i Jišmaela. U pustinji Hagara ostaje bez hrane i vode. Bog šalje svojega anđela i spašava im život. Ime Jišmael znači „neka Bog usliša“ ili „Bog čuje“. Bog je uslišao Abrahamovu želju da dobije sina, ali i Hagarinu molitvu u pustinji. Bog čuje i uslišava vapaj nedužnoga. Sljedeće dijete je Josip, sin Jakovljevi, dijete njegove staračke dobi, koga su braća iz ljubomore prodala putujućim trgovcima i koji je kasnije svoju obitelj spasio od gladi (Post 37). Ime Josip znači „Bog pridodaje“. U osobi Josipa, Bog je Jakovu u starosti pridodao još jednoga sina, ali je i cijeloj Jakovljevoj obitelji pridodao život koji je mogao biti prekinut zbog gladi.

Mojsije koji se rodio u Egiptu znači „izvučen iz vode“ (Izl 1 i 2). Egipatski je faraon naložio hebrejskim babicama da ubiju svu mušku djecu pri porodu, ali su babice lukavstvom izbjegle izvršavanje naredbe. Tako je preživio Mojsije. Bio je izvučen iz vode Nila, ali je preko njega Bog izvukao i cijeli narod iz voda Crvenoga mora.

Bog spašava sve narode...

Novi zavjet počinje rođenjem Djeteta. Ime Isus – Ješua – znači „Bog spašava“. Nje-

govo rodoslovlje donose Matej (Mt 1,1-17) i Luka (Lk 3,23-38), no ta su dva rodoslovlja različita. Samo pet imena nalazimo i kod Mateja i kod Luke. To su Abraham, Izak, Jakov, kralj David i Josip, Isusov zakonski otac. Matej počinje od Abrahama, Izaka i Jakova da bi došao sve do Josipa. Luka ide natraške: od Josipa se vraća sve do Noe, Šeta, Adama i Boga.

Isusovo rodoslovlje nije povijesno nego simbolično. Luka želi naglasiti da Isus potječe od Adama. Poput Adama, on nema zemaljskoga oca i time predstavlja početak novoga ljudskog roda. Matej pak naglašava Isusovo izraelsko i kraljevsko podrijetlo iz loze Davidove, ali navodi i tri strankinje: Tamaru, Rutu i Bat-Šebu. To znači da Isus potječe ne samo od židovskoga, nego i od drugih naroda, da je kralj ne samo Židovima nego svima. Ješua je Bog koji spašava Izrael i sve narode svijeta.

... od svakoga sužanjstva

Tek što je Isus rođen, Herod ga želi usmr- titi (Mt 2). Da bi našao novorođeno dijete želi se poslužiti mudracima, no oni prozru njegove namjere. Tada Herod šalje svoje vojnike da poubijaju sve dječake u Betlehe- mu i po svojoj okolini, od dvije godine naniže. Herod se ponaša kao faraon u doba egipat- skoga sužanjstva. U vrijeme Herodove vladavine i rimske okupacije, Izrael proživlja- va jedno novo sužanjstvo iz kojega će ga Bog opet spasiti. Sada ne po Mojsiju i preko voda Crvenoga mora, nego po Ješui i po vodi kr- štenja.

„Nosim vam u ovom djetetu Spasitelja vaših srdaca i Onoga koji vas poziva na svetost života“ (25. prosinca 2000.).

Ovi tekstovi žele biti poticaj na čitanje Knjige nad knjigama. Bit će vam od istinske duhov- ne koristi samo ako budete prigrllili Bibliju i uronili u odlomke koji su ovdje navedeni, ako budete tražili dublje i dalje, i ako budete pro- vodili mnogo, mnogo više vremena s Biblijom nego s ovim skromnim predloškom koji drži- te u ruci. Božja je riječ živa i djelotvorna (He 4,12). Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona u sebi, sama po sebi, ima snagu mijenjati nas.

Za mir u svijetu

O. Rafik Greiche, grkokatolički svećenik iz Kaira, glasnogovornik Katoličke Crkve u Egiptu, u rujnu 2009. boravio je u Međugorju. Tom smo prigodom s njime razgovarali o hodočašćima i o Crkvi u njegovoj domovini

Priredila Višnja Spajić

Kad ste čuli za Međugorje i kad ste prvi put hodočastili Kraljici Mira?

Ovo je peti put da dolazim u Međugorje. Godine 1982. prvi sam put čuo za nj. Tada sam vidio sliku Međugorja, točnije Podbrda, brda ukazanja. Na negativu te fotografije vidjela se Gospa na brdu. Netko mi je darovao negativ te fotografije kako bih imao nešto iz mjesta gdje se Gospa ukazuje. Kako je to bilo u doba bivše države Jugoslavije, nije bilo baš lako putovati pa smo godinama samo kad kad čuli neke vijesti iz Međugorja. Poslije sam imao prigodu upoznati dvojicu svoje braće svećenika: oca Hadada iz Egipta i oca Rabula, koji živi u Francuskoj. Oni su znali doći u Međugorje i u njemu boraviti po mjesec dana. Kad bi se vratili iz Međugorja, uvijek bi nam pričali što su vidjeli, čuli, doživjeli. Tako se u našim srcima rađala želja za dolaskom u Međugorje. Kad sam postao župnikom shvatio sam kako bi bilo dobro i korisno svoje župljane dovesti u Međugorje na duhovnu obnovu.

Koliko je hodočasnika u skupini s kojom ste sad došli?

Ovaj puta nas je 22, a prije nas je znalo biti i po 40.

Koliko vam vremena treba da dođete do Međugorja?

Geografski, nije riječ o nekoj velikoj udaljenosti, no budući da nema izravnog leta prisiljeni smo više puta presjedati. Putujemo iz Kaira do Istanbula 2 sata, let od Istanbula do Sarajeva traje 2-2,5 sata, pa autobusom od Sarajeva do Međugorja nekih 3-3,5 sata. K tomu, mnogo se vremena potroši na čekanjima u zračnim lukama.

Što Vas ponovno dovodi u Međugorje, čime ste se oduševili, što traže Vaši vjernici?

Nije riječ samo o Međugorju, mjestu i ljudima, nego je riječ o tome da se svaki čovjek koji ovamo dođe osjeća pozvanim od Boga i Gospe i ima potrebu vratiti se. Ja dolazim zato što se svaki put uvjerim u duhovne plodove. Vidim promjene u srcima svojih župljana, vidim da se po povratku iz Međugorja rado odazivaju na molitvene skupine: čitamo Bibliju, mnogi se ispovjedu, a nakon svega ostajemo u klanjanju pred Presvetim oltarskim sakramentom. Zaista mogu reći da se, zahvaljujući Međugorju, mijenja moja župa i želim zahvaliti Gospi za te promjene. Otkako dolaze u Međugorje, moji župljani

Foto Višnja Spajić

Jako je važno da u ovoj godini preko molitve obnovimo svoje svećeništvo. Mislim da je u tome posebno potrebna duhovna obnova i konsolidacija za svećenike koji su župnici, jer je župa, uz obitelj, temeljna stanica kroz koju se dolazi do posvećenja

svakodnevno rado mole kronicu, ostaju na klanjanjima i vidim da je njihova vjera ojačana. Oni su ti koji me svake godine pitaju: „Oče, kad ste ove godine planirali hodočašće u Međugorje?“ U mojoj domovini Međugorje je i te kako poznato, pogotovo su poznate poruke Kraljice Mira. Poruku uvijek stavljamo na ploču na ulazu u crkvu da je svi mogu čitati na svome arapskom jeziku i meditirati nad njom.

Koliko katolika ima u Egiptu?

Kršćanska zajednica u Egiptu općenito je najbrojnija na Bliskom istoku. Nas katolika kršćana ima 300.000 i pripadnici smo sedam različitih Crkava.

Jeste li i prostorno udaljeni jedni od drugih?

Da, Crkve su razdijeljene i nalaze se svaka na svojoj lokaciji. Tako se, primjerice, Koptska Crkva nalazi u Gornjem Egiptu, ondje se nalaze piramide i Asuanska brana. Tu živi najsiromašnije stanovništvo. Što se tiče Katoličke Crkve u Egiptu, valja kazati da imamo misiju služenja šire društvene zajednice, a najpoznatiji smo po tome što držimo velik broj škola. Kao zajednica nismo brojni, svega nas je tristo tisuća, ali imamo škole, bolnice, pa smo jako poznati u Egiptu. Mi katolici u Egiptu uistinu smo sol zemlje.

Raste li ili se smanjuje broj katolika u Egiptu?

Rekao bih da se u Egiptu polako ponovno povećava broj katolika. Ne previše, ali ipak znatno više nego u nedavnoj prošlosti. Pedesetih i šezdesetih godina, kad je na vlasti bio predsjednik Naser, mnogo je ljudi otišlo za

Australiju, Ameriku ili Novi Zeland, a sada se neki vraćaju i polako se povećava broj katolika.

Jeste li hodočastili i u druga marijanska svetišta u Europi?

Da, bili smo na hodočašću u Lurdu, a htio bih reći da se 1968. godine tijekom nekoliko mjeseci Gospa ukazivala u Kairu u dijelu grada koji se zove Zeitun. Vidjelo ju je na tisuće i tisuće vjernika. Mi, kao i vi ovdje, imamo tradicionalno duboku pobožnost prema Gospi. Također smo pohodili dva mjesta ukazanja u Siriji.

Možete li usporediti priznata Gospina svetišta u svijetu, kao što je Lurd, s Međugorjem?

Ne može se uspoređivati ova dva svetišta. Gospa je u Lurdu dala svoje poruke i, kao što vidimo, ona i danas nastavlja davati svoje poruke u svijetu. To je kontinuitet njezine misije. Bilo nam je poznato zašto se ukazala tamo, potom se ukazala u Fatimi. Rekao bih da se Gospa uvijek ukazuje iz jednog razloga: da osnaži vjeru ljudi. Gospa nas želi osnažiti u vjeri i potaknuti da više molimo.

U Međugorju se Gospa ukazuje već 28 godina i dalje se nastavlja ukazivati. To je ono što Međugorju daje životnost. Crkvi je trebalo vremena kako bi iznijela svoj stav glede Lurda i rekao bih, tako ja shvaćam stvari, da Crkva ohrabruje svećenike i biskupe da dođu u Međugorje i prime sve što se događa.

Kako provodite dane u Međugorju?

Naše hodočašće traje otprilike tjedan dana. Volimo se popeti na Brdo ukazanja i Križevac, moliti kronicu i križni put, imamo liturgiju na svom materinskom, tj. arapskom

jeziku, sudjelujemo u večernjem molitvenom programu, hodočasnici se pripremaju za ispovijed i pristupaju tom sakramentu... Jednom riječju, vjernici se ovdje odlučuju dati svoj život Gospi i Isusu.

Ovo je Godina svećenika...

Da, i vrlo je bitno više moliti. Jako je važno da u ovoj godini preko molitve obnovimo svoje svećeništvo. Mislim da je u tome posebno potrebna duhovna obnova i konsolidacija za svećenike koji su župnici, jer je župa, uz obitelj, temeljna stanica kroz koju se dolazi do posvećenja. Župa je jako važna jer se sastoji od mnogo obitelji. Zato sotona želi srušiti današnju obitelj i župnu zajednicu i tako Crkvu učiniti slabijom. Ne dajmo mu, ne dopustimo mu to. Dalje, jako je bitno moliti za svećenika i redovnička zvanja. Pogledajte kakav je svijet i potrošačko društvo u kojemu živimo, mnogi krajevi svijeta ostaju bez svećeničkih i redovničkih zvanja. Molimo, dakle, za posvećenje naših svećenika, ali i za nova zvanja.

Na kraju, Vaša poruka?

Sve što mogu poručiti jest, molite, molite za sve ljude, za svijet, za mir u svijetu. To je i najčešća Gospina poruka u Međugorju. Molite jer je svijet gladan i žedan Isusa, gladan je riječi Božje. Svijet je umoran i postaje sve siromašniji, stoga je potrebna molitva, post, obraćenje kako bismo došli do našega Gospodina Isusa.

(Prevela Anka Blažević)

Priča o Isusovom milosrđu

Na Festivalu mladih u kolovozu 2009. godine svoje je svjedočanstvo dala i Lisa Burns (22) iz Manchestera. Govorila je kako ju je preminuće pape Ivana Pavla II. vratilo Isusu

Priredila Lidija Paris

Zovem se Lisa, imam 22 godine, dolazim iz Manchestera u Engleskoj a sada živim u Škotskoj u Craig Lodge. To je kuća molitve koja živi međugorske poruke i drži duhovne vježbe, i svi ste vi srdačno pozvani doći ako želite provesti vrijeme s nama i živjeti Gospine poruke. To je mjesto na kojem mladi ljudi posvećuju godinu dana svojega života Gospi i Isusu.

Zamoljena sam da dadnem svoje osobno svjedočanstvo i želim vam to reći od srca. Ne mogu vam ponuditi nikakvu teologiju, nego samo priču o velikom milosrđu koje Isus nudi i meni i svakomu od nas.

U školi su me primijetili kao laku metu

Odgojena sam kao katolkinja u katoličkoj obitelji. U našoj biskupiji bila sam jedinstveni slučaj jer sam kao sedmogodišnje dijete u jednoj godini primila sve sakramente. Kad sam imala oko 12 godina, sve što sam bila naučila, sve što sam bila primila s toliko radosti nestalo je. Ničega se više nisam sjećala. Iako sam iz katoličke obitelji, zapravo i nismo prakticirali svoju vjeru. Nismo išli u crkvu svake nedjelje, a nisu me ni dobro naučili temelje moje vjere. Išla sam u katoličku školu u kojoj je, iako je bila katolička, međusobno zlostavljanje među mladima bilo u punom jeku. Budući da sam bila dobra učenica i htjela biti dobar čovjek, a i da me ljudi vole, i jer sam htjela samo pomagati ljudima, školski su me gnjavatori odmah primijetili kao laku metu. Počeli su me sustavno šikanirati, i moji su me prijatelji jedan po jedan napuštali od straha da će i njih zlostavljati, i osjećala sam se jako usamljena. Budući da sam se osjećala tako nemoćna i tako usamljena, počela sam tražiti odgovore, kako da dođem do nekakve moći, kako da steknem kontrolu nad situacijom.

Čarobna formula kako postati popularan

Sjećam se da sam jednog dana sjedila u školi na satu vjeronauka, a pokraj mene je sjedila jedna od popularnih djevojaka, jed-

na od onih zlostavljača, i čitala je knjigu čarobnjaštva. Kad sam pogledala u tu knjigu, prva stvar koju sam uočila bila je rečenica: „Čarobna formula kako nadjačati zlostavljače i postati popularan“. U tom trenutku sam pomislila: To je odgovor! To je to! To je ono što mi treba! Djevojka je zaklopila knjigu, a ja sam pomislila da to moram bolje istražiti. Počela sam napredovati u čarobnjaštvu... Počelo je s časopisima za tinejdžere koji u Engleskoj – i mislim u cijeloj Europi – nude stranice s čarobnim formulama, nadnaravnim fenomenima i okultnim praksama pod krinkom nečeg bezazlenog, pod krinkom šale koja nema nikakvih posljedica. Otišla sam u jednu knjižaru, običnu englesku knjižaru i našla cijeli jedan zid prepun knjiga s okultnim temama i čarobnjaštvom, a jedan je odjeljak bio namijenjenih isključivo mladima koji se zanimaju za čarobnjaštvo. Dodajem da su se te knjige nalazile točno pokraj knjiga o Harry Potteru. Bile su mi tako privlačne, tako zamamne. I tako sam od dvanaeste do petnaeste godine stalno napredovala u čarobnjaštvu, i moj je život postajao sve mračniji... i mračniji... i mračniji. Jednoga sam dana u jednoj knjizi otvorila stranicu na kojoj je pisalo: „Sada zazovi ime Lucifera. Ne boj se, on nije đavao.“ Govorili su mi da đavao ne postoji, da je Crkva korumpirana, da mrzi žene. Sve su to laži.

Kad sam imala 16 godina shvatila sam da mi čarobnjaštvo ne pomaže i prestala sam, ali nisam imala čvrstih temelja u vjeri u Isusa, pa se nisam okrenula prema njemu, nego sam bila izgubljena. Tražila sam ga svim srcem, a nisam to shvaćala. Sjećam se da sam navečer znala ležati u krevetu i vapiti prema Bogu u želji da mojem životu dođe kraj. Misllila sam da nema smisla živjeti. Zašto smo uopće na svijetu? Bila sam cinična, nisam vjerovala da ljubav uopće može postojati...

Tada je umro Papa...

Sjećam se vijesti u kojoj je bilo rečeno da je umro. Ivan Pavao II. je umro i moj se život

Foto Dani

promijenio. On je bio čovjek koga nikada nisam upoznala, čovjek koji me uopće nije zanimao, ali u tom trenutku – ne znam iz kojeg razloga – nešto me pogodilo. Tijekom sljedećih dana pratila sam vijesti o njegovu životu i počela sam se mijenjati, a nisam shvaćala zašto. On je protuslovio svemu čega sam se bila držala. Evo čovjeka koji se posvetio Crkvi i ljudima, evo inteligentnoga čovjeka koji je vjerovao u Isusa, ali i da postoji Sotona, a ja sam mislila da su sve to srednjekovna vjerovanja... Iz svega je srca ljubio i – iako je imao 84 godine i Parkinsonovu bolest – iz njega je zračilo nešto što prije nikada nisam vidjela ni u kom drugom. Ja sam imala 17 godina, bila sam depresivna i beznadna, htjela sam dokrajčiti svoj život... Pogledala sam njega i, ne znajući, vidjela sam Isusa i rekla sam: hoću ono što on ima!

Božja ljubav rastopila je led koji je zarobljavao moje srce

Došao je i dan Papina pogreba. Bila sam fascinirana. Nisam mogla otkinuti očiju od

TV zaslona. Srce mi je bilo slomljeno kao da mi je umro član obitelji. Bila sam samoj sebi smiješna, nisam shvaćala što mi se događa. Onda je ustao kardinal Ratzinger, naš sadašnji papa, da održi propovijed. Tijekom cijele propovijedi bila sam kao izvan ovoga svijeta. Slušala sam svaku riječ. Tijekom cijele propovijedi čula sam stalno: slijedi me, slijedi me! A onda ona jedna rečenica koja je promijenila cijeli moj život... Rekao je: „On stoji na prozoru Očeve kuće i blagoslivlja nas. Da, blagoslovi nas, Sveti Oče!“ Ne znam iz kojeg razloga, ne mogu to objasniti, u tom sam trenutku osjetila da me nešto pogodilo. U moje srce koje je bilo kao zatočeno u ledu u tom je trenutku sišla Božja ljubav, Božje milosrđe, i rastopila led koji ga je zarobljavao. To me podsjeća na riječi Svetoga pisma kada Bog kaže: Izvadit ću vaše kameno srce i dat ću vam srce od mesa. Prvi put nakon mnogih godina ponovno sam se osjećala kao čovjek, osjećala sam da ima nade i da se mogu ponovno usuditi vjerovati u ljubav. Uzela sam bakinu

U moje je srce sišla Božja ljubav, Božje milosrđe, i rastopila led koji ga je zarobljavao. To me podsjeća na riječi Svetoga pisma kada Bog kaže: Izvadit ću vaše kameno srce i dat ću vam srce od mesa. Prvi put nakon mnogih godina ponovno sam se osjećala kao čovjek, osjećala sam da ima nade i da se mogu ponovno usuditi vjerovati u ljubav

krunicu i rekla samoj sebi: moram ići na ispovijed. U meni se vodila borba... Nisam shvaćala što se u meni događa. Kad sam poljubila križ i pogledala Isusa, rekla sam sebi: On je cijelo vrijeme bio tu, njega sam tražila a nisam to znala! Za njim je sve ove godine čeznulo moje srce!

Proklinjala sam Krista a zapravo sam ga tražila

Sljedećeg sam dana otišla na ispovijed, tresla sam se kao list. Kad sam ušla u ispovjedaonicu osjećala sam težak teret, i rekla sam svećeniku da sam bila jako bedasta, da sam svih tih godina proklinjala i odbacivala Krista, i da nisam znala da zapravo njega tražim. Kad sam izašla iz ispovjedaonice bilo je kao da sam s Isusom izašla iz groba. Nisam znala da iza toga stoji cijela teologija, jednostavno sam se tako osjećala. Dok sam tako stajala u crkvi, osjećala sam da je s mene spao golem duhovni i tjelesni teret. Tama koja me tako dugo okruživala nestala je i došla je ponovno svjetlost i nada. Dok sam tako stajala u crkvi i gledala prema svetohraništu, a nisam shvaćala da je tamo Isus, nego sam mislila da je to samo kruh, čula sam kako mi kaže: „Vratila si se kući!“ Dva sam dana plakala kao malo dijete. Od toga je dana moj život apsolutno preobražen.

Taj preobražaj nije prestao i nastaviti će se sve do dana moje smrti. Hvala Bogu i Ivanu Pavlu. Mogu ljubiti, mogu vjerovati u ljubav i u najgorim danima. Sada znam da, koliko god se usamljeno osjećala, nikada nisam sama.

Uskršli Gospodin daje svoju ljubav koja oprašta, pomiruje i otvara duše za nadu

Htjela bih vam reći: ako imate prijatelje ili se vi sami bavite okultnim praksama ili čarobnjaštvom, upozoravam vas s mnogo ljubavi i brige u srcu: đavao postoji, i koliko god te stvari izgledale privlačne, to je u sebi odvratno i želi te odvojiti od Isusa Krista koji te ljubi i koji je za tebe umro. Moje su riječi tako siromašne. Na kraju bih ponovila posljednje riječi Ivana Pavla II. svijetu i mladima koje sam bila pročitala prije svoje ispovijedi. Bilo mi je kao da meni govori. Možda govori i vama. Slušajte: „Cijelom čovječanstvu koje se danas čini tako izgubljeno i pod vlašću zla, sebičnosti i straha, naš uskršli Gospodin daje svoju ljubav koja oprašta, pomiruje i ponovno otvara duše za nadu.“ Hvala ti, Isuse.

Božja pitanja čovjeku

Hagaro, sluškinjo Sarajina, odakle dolaziš i kamo ideš?

fra Iko Skoko

U Abrahamovu domu živjela je sluškinja Egipćanka Hagara (hebr. hāgār: premještena). Posebno je služila Saraju, Abrahamovu ženu. Budući da Saraja nije mogla imati djece, nagovorila je muža da ima dijete s njezinom sluškinjom. Kad je sluškinja vidjela da je začela, počela je s prezirom gledati na svoju gospodaricu. Saraja se potužila suprugu na novonastalu situaciju. Abraham hrabri suprugu i posvješćuje joj da je ona gospodarka: "Tvoja je sluškinja u tvojoj ruci: kako ti se čini da je dobro, tako prema njoj postupi!" (Post 16,7). Saraja je postala tako okrutna da je Hagara morala pobjeći. Našla je sklonište kod izvora u pustinji. Anđeo Gospodnji dolazi k njoj i započinje razgovor pitanjem: „Hagaro, sluškinjo Sarajina, odakle dolaziš i kamo ideš?“ (Post 16,8).

Kad mu je iznijela svoju nevolju, anđeo joj savjetuje da se vrati svojoj gospodarici: „Vrati se svojoj gospodarici i pokori joj se! Tvoje ću potomstvo silno umnožiti; od mnoštva se ne će moći ni prebrojiti“ (Post 16,9-10).

Nakon razgovora i ohrabrenja, Hagara reče: „A ti si El Roi – Svevid Bog! Vidjeh Boga i nakon viđenja – još živim!“ (Post 16,13).

Sinu kojeg je rodila Abrahamu dali su ime Jišmael (hebr. jišma'el: neka Bog usliša). Nakon što je i Sara rodila sina, kojemu su dali

ime Izak, nastaje još veća nesnošljivost između tih dviju žena. Sara savjetuje svomu suprugu Abrahamu da otjera Hagaru i Jišmaela. Abraham je to učinio, premda nevoljko. Potjerao ih je, s nešto malo kruha i mješinom vode. Ubrzo su u pustinji potrošili popudbinu. Hagara nije znala ni kamo, ni kuda. Vrtjela se u krugu.

Pustinja sa svih strana. Ostavila je gladno dijete i odmakla se da ne vidi njegovo umiranje. Jecala je. Plač gladnoga djeteta čuo je Bog. Poslao je svoga glasnika beznadnoj majci. Božji glasnik priđe i reče: „Što ti je, Hagaro? Ne boj se! Jer je Bog čuo plač dječaka u njegovoj nevolji. Na noge! Digni dječaka i utješi ga, jer od njega ću podići velik narod. Tada joj Bog otvori oči, pa ona opazi studenac“ (Post 21,17-18).

Koliko smo se puta i mi danas, kao i Hagara u svoje vrijeme, našli u beznađu? Suvremene pustinje su ponekad teže nego one pješčane. Bog čuje naše jecanje. Čujmo i mi jecanje svakog dječaka. Ne prihvaćajmo nijednu situaciju u životu, ni onu najtežu ni najcrnju, kao da nema rješenja. Osluhnimo Božji govor. Bog i danas govori, zapravo nikada nije ni prestao govoriti, ma kako velika bila pustinja u koju smo došli. S Bogom uvijek postoji izlaz. Dopustimo mu da nam otvori oči kako bismo mogli ugledati svoj studenac – i u najtežim trenucima života.

Blagoslov kuća

fra Mario Knezović

Blagoslov je jedan od najstarijih poznatih pojmova koje susrećemo u povijesti i praksi religijskog života. Bog blagoslivlja Adama i Evu, blagoslivlja sedmi dan (Post 1,28; 2,3). Noa prima blagoslov (Post 9,1); blagoslovom koji Abraham prima od Boga započinje zapravo povijest spasenja (Post 12,2). Aronov blagoslov (Br 6,22), koji će se kasnije proširiti po sv. Franji, jedan je od najstarijih biblijskih tekstova dosad otkrivenih. Psalmi su puni blagoslova i blagoslivljanja Božjih djela. Isus blagoslivlja (djecu, kruh i vino, apostole), izriče blagoslov Ocu i prenosi to na apostole.

U životu Crkve blagoslov ima bitno značenje, ponajprije za osobe, a onda i za predmete. Blagoslov osoba uvijek je i molitva da se u životu jedne osobe ostvari spasenjski čin koji se već dogodio u Isusu Kristu. Isus Krist i poznavanje Krista najveći je Božji blagoslov. U Gospinim porukama blagoslov se spominje na više od 80 mjesta i gotovo redovito se odnosi na osobe.

Od davnine Crkva poznaje i blagoslov predmeta. S blagoslovom predmeta pak treba postupati opreznije i treba jasno tumačiti značenje toga blagoslova i značenje predmeta nad kojima se blagoslov izriče. Prema liturgijsko-pastoralnim uputama Crkve, blagoslov nad predmetima odnosi se najprije na osobe koje će se služiti tim predmetima da bi nalazile Boga, piše bivši međugorski župnik fra Ivan Landeka. Blagoslovljeni predmeti potiču na nasljedovanje Isusa Krista i vršenje Evanđelja. Ovo je bitno znati, te u tom duhu blagoslivljati predmete i njima se služiti.

Kršćansko značenje blagoslova kuća i obitelji temelji se na božičnoj istini da se Bog udomio na zemlji, zapisa liturgičar fra Nikica Vujica. Svećenik započinje molitvu blagoslova zazivom: „Mir kući ovoj i svima koji prebivaju u njoj!“ Po Božiću naši hramovi postadoše kuće, a kuće hramovi, jer se Bog okučio na zemlji da stanuje među nama, s nama i u nama. Blagoslov kuća stoga želi naglasiti da su naše kuće i stanovi obitavališta Božja i zazivaju da se Bog ne iseli iz naših domova. Pjesnik Antun Gustav Matoš je to rekao vrlo dojmljivo: „Samo onaj je čovjek, tko je živa kuća Božja“. Stoga valja blagosloviti čovjeka, obitelj, da bi on sam, njegova obitelj i njegov svijet – bili dom Božji.

Iz homilija o pohvalama Djevice Majke, svetoga Bernarda, opata

Svevišnji ju je pripravio, oci su je predoznačili

Dolikovalo je da Bog ima takvo rođenje te se jedino od Djevice rodi; prikladno je bilo da Djevičin porod bude takav te se od nje samo Bog rodi.

Stoga je Stvoritelj ljudi - kao čovjek imao se roditi od čovjeka - morao među svima voljeti, pa i stvoriti takvu majku za koju je znao da mu se dolikuje i da će mu biti po volji.

Htio je, dakle, da bude Djeвица te iz nje bezgrešne proizide On bezgrešan da očisti ljage svih ljudi.

Htio je da bude ponizna te iz nje izide on krotak i ponizan srcem da tako svima pokaže nužan i spasonosan primjer kreposti.

Stoga je dao da Djevičin porod bude takav da joj već unaprijed nadahne zavjet djevičanstva i unaprijed joj izmoli zaslugu poniznosti.

Inače, kako bi je anđeo nazvao da je milosti puna, kad bi imala bilo što ili barem malo dobra što ne bi bilo od milosti?

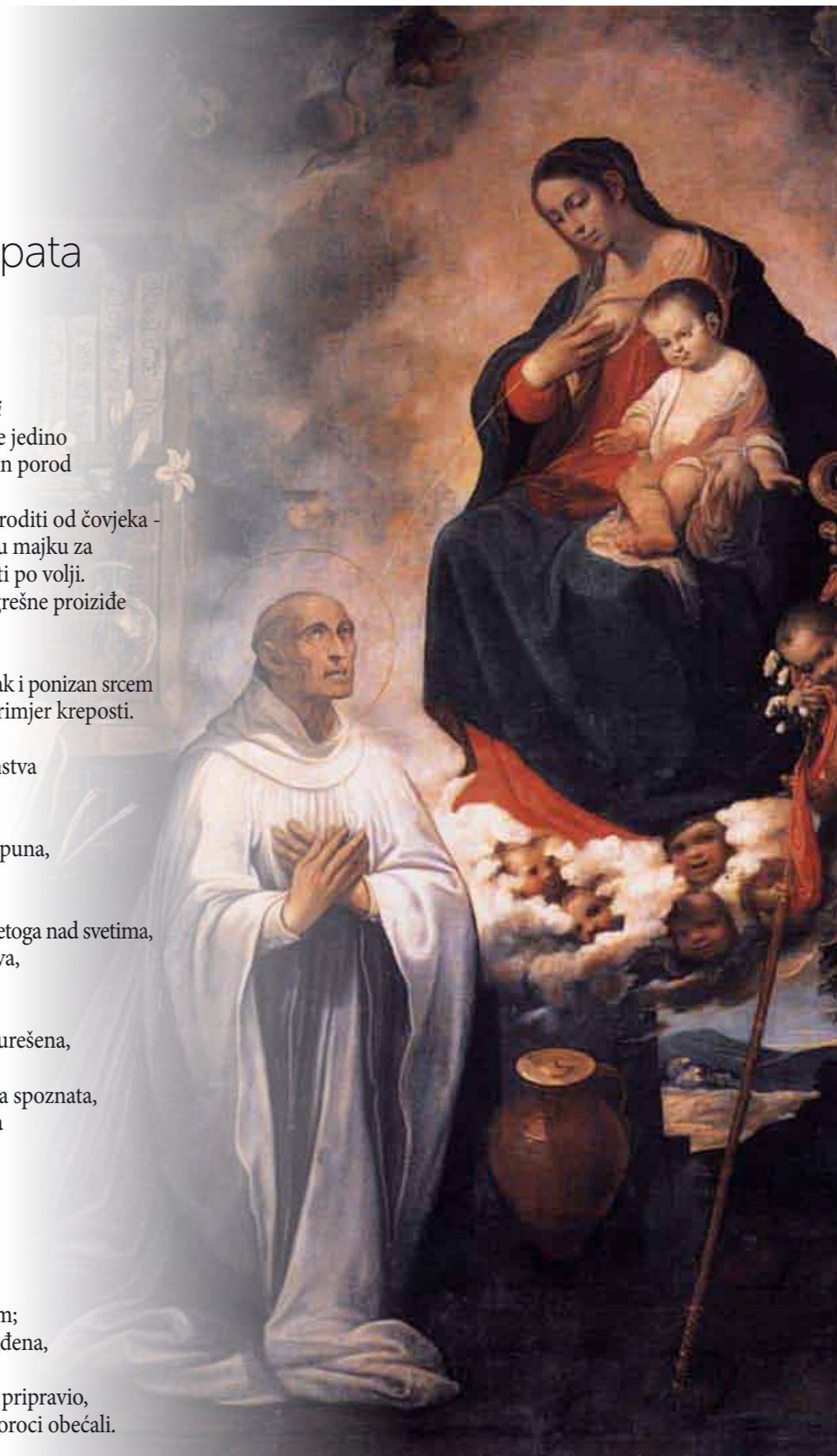
Da bi dakle ona, koja je imala začeti i roditi Svetoga nad svetima, bila sveta i tijelom, primila je dar djevičanstva, a pameću je primila dar poniznosti.

Kraljevska Djeвица tim draguljima kreposti urešena, te dvostrukim uresom uma i tijela obasjana, svojim likom i ljepotom svojom na nebesima spoznata, na sebe je privukla pogled nebeskih građana tako da je na sebe privukla i dušu Kralja, i nebesku je poruku s neba k sebi prizvala.

Poslan bi, reče, anđeo k Djevici.

K Djevici tijelom, djevici pameću, djevici ispovijedanjem, k djevici, konačno, kakvu opisuje Apostol, svetoj dušom i tijelom; k djevici koja nije tek sada ili slučajno pronađena, već od vijeka izabrana,

koju je Svevišnji unaprijed odredio i za sebe pripravio, kojoj su anđeli služili, oci je predoznačili, proroci obećali.

Međugorje je mjesto milosti

S. Biserka Jagunić, školska sestra franjevka Bosansko hrvatske provincije, rođena je 1951. u Plješevici, nedaleko od Zagreba. U rodnom je mjestu završila osnovnu školu, a u Zagrebu srednju tekstilnu. Godinu je dana radila u struci, nakon čega odlazi u samostan. Redovničko je odijelo obukla 1972. u Kloštru Ivaniću pokraj Zagreba. Ljetos je u Međugorje došla sto pedeseti put s hodočasničkim skupinama

Razgovarao Krešo Šego

Sestro Biserka, gdje ste bili 1981. kad su počela ukazanja u Međugorju i kako ste čuli za njih?

Godine 1981. bila sam katehista u Foči i za ukazanja sam čula čim su počela. Međugorski župnik fra Jozo Zovko je u lipnju imao duhovne vježbe u Kloštru Ivaniću za naše sestre i čim se vratio kući zahvalio nam je razglednicom i ustao napisao novosti iz Međugorja. Već drugoga dana pošla je jedna naša sestra iz Kloštra Ivanića u Međugorje. Trebala sam i ja ići s njom, ali stjecajem okolnosti nisam išla.

Kad ste došli u Međugorje?

Došla sam te ili iduće godine, nisam sigurna.

Ovdje ste već preko 150 puta, što sami, što s hodočasničkim skupinama iz BiH i iz Hrvatske. Kad ste počeli dolaziti u pratnji hodočasnika?

Već sam 1985., 1986. počela dolaziti u pratnji hodočasnika, najprije onih iz Bosne a kasnije i onih iz Hrvatske.

Povratak bez tereta

**Što ste osjetili, što se mijenja u čovjeku, u vjernicima, u onima koji dolaze ova-
mo?**

Promjene su velike u svakom čovjeku. Hodočasnici uvijek dajem priliku da na povratku iskažu svoje svjedočanstvo, da kažu što su lijepoga doživjeli u Međugorju. Mi to nismo snimali, ali se sjećam tih prekrasnih svjedočanstava, svatko bi nešto drugo istaknuo. Mnogi su, primjerice, govorili da nikad u životu nisu doživjeli tako prekrasnu ispovijed odnosno da su se prvi

put u životu dobro ispovjedili, a mnogi su priznali da se nisu ispovjedili 12, 19, pa i 35, 40 godina i da se sada vraćaju lakši, bez tereta koji su nosili u sebi. Mnogi su govorili o ozdravljenjima, kako fizičkim tako i psihičkim. Ono što mi je jako drago i što posebice volim je to što svake godine na Podbrdu molimo za bračne parove koji ne mogu imati djecu. Jedne smo godine samo u mojoj skupini izmolili petero djece. Stvarno je čudo da bračni parovi 7-8 godina ne mogu imati djece i pokušavaju sva liječenja, sve moguće tretmane da bi došli do djeteta, a nakon Međugorja, nakon hodočašća, nakon molitve na Podbrdu... dobiju dar djeteta.

Što je to što ljude potiče ili zove da u Međugorje dolaze ili pojedinačno ili u

brojnim skupinama, pogotovo danas kad materijalno stanje mnogih ljudi nije najbolje?

Vjerujem da ih pozivaju sam Gospodin i sama Gospa. Tko je god jednom išao, želi ponovno ići, želi zahvaliti. Sada imamo u skupini nekoliko ljudi koji su došli zahvaliti za rođenje djeteta. Imamo bračni par koji godinama nije mogao imati djece, sada ih imaju dvoje, sina i kćer. Izmolili su ih u Međugorju i došli su zahvaliti Bogu za svoju dječicu. Isto tako mnogi su prvi put ovdje. Uvijek imam ljudi koji su ovdje prvi put, i to otprilike pola-pola. Ljudi koji su ovdje prvi put, došli su potaknuti svjedočanstvom onih koji su ovdje već bili, žele iskusiti mir, milost, to oslobođenje, rasterećenje, snagu koja se ovdje dobiva.

Dolazite 28 godina. Što Vama osobno znači Međugorje?

Meni je Međugorje mjesto milosti. O svojim doživljajima mogla bih mnogo svjedočiti, a ispričat ću samo jedan događaj. Bila sam praktično u prolazu kroz Međugorje, nisam se trebala dulje zadržavati. No, zabunom sam ostala u Međugorju, ljudi koji su me trebali odvesti su otišli, nisu me mogli naći. A u to se vrijeme nije moglo spavati u Međugorju, nije bilo pansiona, hotela i sl. Ostali smo vani, pred crkvom. Jedan me bogoslov, franjevac, vidio i rekao da će mi pokušati naći smještaj. Nisam bila oduševljena jer sam znala da ga nema ni oni. On mi je ponudio da spavam u crkvi, na koru, ispričavajući se više puta što mi nije mogao naći ništa bolje. Prihvatila sam. Kad me ostavio samu u crkvi, pred Presvetim, toliku sam milost doživjela da se to ne da opisati. Rekla sam: *Bože, je li to što sam čekala čitav dan?* Bogoslov, zapravo, nije ni mogao biti svjestan koliko mi je milost iskazao time što me ostavio u crkvi. Kakav hotel A kategorije! pomislila sam, i istoga trena spoznala – ni Bog od nas ne traži da mu dadnemo ne znam što, nego da mu dadnemo sve što imamo. I taj mi je bogoslov dao sve što je imao, ne znajući da mi je pritom dao mnogo više nego što je to, primjerice, spavanje u hotelu. Nakon te prekrasne spoznaje, u sebi sam rekla: *Bože, pa ovo je divno, ovo je zaista mjesto milosti, pa zar nije neka nepravda to što druge crkve, druga mjesta nisu isto tako mjesta milosti... Ovdje je Gospa, pa to je privilegij, vidiš kako se ovdje mogu dobiti milosti.* U tom mi je trenutku „sjela“ i druga spoznaja – nije Međugorje sveto samo po tome što se Gospa u njemu ukazuje, nego i po tome što se ovdje mnogo ljudi moli i mnogo ljudi otvara svoje srce Bogu i na taj način dopušta Bogu

Foto Lidija Paris

da on daje svoje milosti. Kad sam to otkrila, rekla sam: *Pa, Bože, moglo bi skoro svako mjesto biti slično Međugorju.* I točno sam osjetila kao da mi Bog govori: *To da, moglo bi biti, samo kad bi se ljudi otvorili srcem i kad bi počeli istinski moliti.* Jer ovdje je Crkva koja moli i taj se molitveni val širi od jednog hodočasnika na drugog. Oni koji dolaze prvi put gledaju druge ljude kako idu bosu na Križevac, na Podbrdo, kako mole i oni, jednostavno, ulaze u tu rijeku molitve i počinju moliti, čak i ako dotad nikad nisu molili.

Došla radi nas, a zahvaljuje što je primamo

Gospa svakoga mjeseca upućuje svoju redovitu poruku. U početku su te poruke bile namijenjene župljanima, a kasnije cijelomu svijetu. Što nam te poruke govore?

Mene se najviše dojmila rečenica iz jedne poruke, koja glasi: „Hvala Vam što ste me prihvatili“. Dojmila me se zato što Gospa najčešće govori: došla sam vas naučiti moliti, došla sam vam pomoći, slušajte moje poruke pa će vam biti dobro, došla sam vam kazati da Bog jest, velika je milost što sam tako dugo s vama, zahvalite Ocu nebeskom što mi je dopustio da budem dugo s vama i tomu slično. Ispada da je Gospa došla zbog nas, da nama bude dobro i ovdje i u vječnosti, da nas pozove, da nam kaže što trebamo učiniti u svom vremenu, sada, da nas podsjeti na stvari koje smo zaboravili, na koje nas Crkva stoljećima poziva ali mi smo to zaboravili, da nas ponovno podsjeti na Bibliju, na obiteljsku molitvu, na molitvu srcem, i sve to radi

nas, a onda na kraju: „Hvala Vam što ste me prihvatili“. To mi je toliko veliko, to mi toliko govori o Gospinoj poniznosti, o veličini Gospinoj, da jednostavno to ne mogu razumjeti. Plakala bih nad tom rečenicom. Ona nama zahvaljuje što smo je prihvatili, a došla je za naše dobro, za nas. I sve što čini, čini za nas.

Mijenja li Međugorje današnjeg čovjeka?

Iz vlastitog iskustva s hodočasnici, mogu posvjedočiti da hodočašće u Međugorje mijenja ljude. To ponajprije vidim po tome što se mnogi ljudi nakon Međugorja vraćaju Bogu, vraćaju se Crkvi, vraćaju se molitvi. Najljepše je i najveće čudo to što se ljudi obraćaju, što se mijenjaju. Kod nekih su promjene radikalne, brze, a kod nekih to ide polako, korak po korak, nakon 2-3 dolaska u Međugorje. Zapravo, većina ljudi ne može ostati ista.

Ukazanja u Međugorju traju više od 28 godina. Zbunjuje li Vas ta činjenica i pitate li se o tome, zašto toliko traju?

Ja se ne pitam, to mene drugi uvijek pitaju. A ja im kažem, ne može se uspoređivati jedno ukazanje s drugim. Bog ima svoj način, nije naše da pitamo Gospu ili Gospodina dokle će se ukazivati i zašto tako dugo. Mi znamo da je Bogu sve moguće. Ja nemam nikakvih problema s tom činjenicom, i da se Gospa ukazuje još 50 ili ne znam koliko godina, ja ne bih imala s tim nikakvih problema. Ako je Gospodin svemoguć – a mi to ispovijedamo i vjerujemo – onda ja nemam problema s tim što se Gospa ukazuje na više

mjesta, što se ukazuje tako dugo. Očito da imamo potrebu, očito naše vrijeme ima potrebu da nam Bog puno govori.

Sestro, što biste preporučili nama koji živimo u ovoj župi?

Vi znate da je Gospa na poseban način izabrala ovu župu, dakle svakoga koji ovdje živi. Ona ima poseban plan s vama – da budete svjedoci onima koji ovamo dolaze iz cijeloga svijeta. I nije to lako, zato treba moliti da sačuvate vjeru, molitvu, obiteljske vrijednosti koje je ova župa imala i prije, i da budete svjedoci – strpljivi i uslužni – onima koji dolaze, da oni po vašem životu vide da je Bog zaista ovdje. Vjerujem da se to može ako se ima povjerenja u Gospodina i u Gospin zagovor, što sam i sama iskusila kad sam željela svoje potrebe uključiti u Gospin plan. Gospa je to ozbiljno uzela i dala mi potrebnu snagu i milost. Vjerujem da ćete i vi moći biti svjedoci ljudima koji dolaze prazni, razočarani, u različitim potrebama i nevoljama, ako ostanete uz Gospodina. Euharistija je tu neiscrpan izvor, ispovijed, Misa, pričest, svi sakramenti, da crpate iz obiteljske molitve tu snagu za ostati vjerni usprkos problemima koji su povezani s dolascima ljudi iz čitavog svijeta.

Jeste li se umorili dolazeći toliko puta, dođe li Vam nekad da kažete: Ne mogu sada ići, neka to ostane za idući put?

Ne, ja to samo „preselim“ za drugi vikend. Nisam se umorila, i dok mogu, dolazim ću. Jedino što, iz zdravstvenih razloga, ne mogu više svaki put ići na Križevac.

Gospina ukazanja u Cuapi (Nikaragva)

Na oblaku je bila lijepa, bosonoga Gospođa. Imala je dugu bijelu haljinu dugih rukava i pojas oko struka. Koprena krem boje, veoma svijetla, zlatnoga obruba, pokrivala je njezinu glavu. Držala je sklopljene ruke na grudima. Bernard se nije uplašio, ali je pomislio da se s njime netko htio ružno našaliti

Priredio fra Karlo Lovrić

V eć četiri godine pišemo o Gospinim ukazanjima diljem svijeta. Dođe na red i Nikaragva (Latinska Amerika). To je zemlja koja na sjeveru graniči s Hondurasom, na jugu s Kostarikom; s istoka je oplakuje Karipsko more, a sa zapada Pacifik. Površina joj je dva puta veća od Hrvatske (129.494 km četvornih) i ima oko pet milijuna stanovnika. Glavni grad Managua je milijunski grad. Stanovništvo su 69 posto mestici, potomci Europljana i domaćeg stanovništva, a 17 posto su potomci doseljenika, uglavnom španjolskoga podrijetla. Većinom su katolici, a ostatak su protestanti. Govore španjolskim jezikom. Godine 1524. Nikaragvu su kolonizirali Španjolci, a 1821. postala je neovisnom državom. Sukobe unutar koalicije koja je preuzela vlast 1979. iskoristio je Daniel Ortega, koji je izabran za predsjednika 1984. Sa svojim sljedbenicima sandinistima poduzeo je niz socijalnih reformi. Izbijala građanski rat, a Amerika pomaže pobunjenicima, kontrašima. Spada među najsiriromašnije zemlje Latinske Amerike. Godine 1972. stradalo je 6.000 ljudi u velikom potresu, a 100.000 ostalo je bez krova nad glavom. Kad je koalicija preuzela vlast htjela je nasilnim putem uspostaviti „narodnu crkvu“ koja će biti odvojena od Rima. Slično kao u Hrvatskoj 1946.! A što se još događalo u Nikaragvi 1980.?

Bernarda Martinez (1931.) iz mjestanca Cuape (stotinjak kuća), kršćanski je odgojila njegova baka. Bio je uvijek skroman i ponizan. U slobodno je vrijeme služio u crkvi kao sakristan. Još kao dječak želio je postati svećenikom, ali mu je to uspjelo tek u 64. godini. A tko zna bi li i tada da se s njime nije dogodilo nešto posebno. Jedne noći u ožujku 1980. Bernard je, ulazeći u kapelicu, primijetio svjetlo oko Gospina kipa. Bio je time iznenađen, ali je pomislio da je župnikov pomoćnik ostavio svjetlo. Isto se dogodilo i početkom travnja, opet je pomislio da je to učinila gospođa koja je pomagala u

crkvi. Fenomen se ponovio i treći put, 15. travnja, ali je Bernard tada opazio da svjetlo izlazi iz kipa. O tome je razgovarao s nekim osobama iz svoje molitvene skupine. Iako su se dogovorili da će o događaju šutjeti, o neobičnom svjetlu vijest se brzo proširila.

Prvo ukazanje

Početkom svibnja Bernard se osjećao tužnim. Imao je i financijske i duhovne probleme. Obitelj ga je optuživala da služi u crkvi bez plaće i financijski malo doprinosi. Zbog svega toga poželio je umrijeti. U noći 7. svibnja jedva je zaspao. Ustao je rano i pošao loviti ribu u rijeci. Osjećao se sretnim, mir je vladao u njegovoj duši, iako se zbog kiše morao često sklanjati pod drvo. Oko 15 sati, poslije ribarenja, nakon što je ubrao i neke plodove te izmolio krunicu, vidio je svjetlo i jedan svijetli oblak koji se spuštao na gomilu kamenja blizu cedra. Na oblaku je bila lijepa, bosonoga Gospođa. Imala je dugu bijelu haljinu du-

Ukazanja u Cuapi priznala je BK Nikaragve, a mjesto ukazanja postalo je nacionalnim svetištem gdje su vjernici mogli dobiti jubilejski oprost u 2000. godini. Bernarda su ismijavali i prijetili mu smrću pa je 10 godina izbivao iz zemlje. Bezgrješna je zaštitnica Nikaragve

gih rukava i pojas oko struka. Koprena krem boje, veoma svijetla, zlatnoga obruba, pokrivala je njezinu glavu. Držala je sklopljene ruke na grudima. Bernard se nije uplašio, ali je pomislio da se s njime netko htio ružno našaliti. Nikoga nije bilo u blizini. Primijetio je da pojava miče očima. Ali se on sam nije mogao maknuti ni govoriti. Gospođa je ispružila ruke prema dolje i iz njih su izlazile zrake sjajnije od sunca. Kad je usmjerila zrake prema Bernardovim grudima, uspio je progovoriti i upitati je kako se zove. A ona je nježnim glasom, kakav nikada nije čuo, odgovorila: **Zovem se Marija. A odakle dolazite? Dolazim s neba. Ja sam Isusova Majka. I kad je Bernard upitao što želi, odgovorila je: Želim da molite krunicu svaki dan... ne samo u svibnju. Hoću da je molite ustrajno, u obitelji... s djecom koja su u dobi razuma... u određeno vrijeme, kad nemate velikih kućnih poslova.** Protumačila mu je da se Gospodinu ne sviđaju mehaničke i površne molitve. Zato mu je preporučila da moli krunicu služeći se tekstovima iz Biblije. I nastavila je dalje: *Ljubite jedni druge. Vršite svoje dužnosti. Njegujte mir. Ne tražite mir u Gospodina, jer ako vi ne njegujete mir, ne ćete imati mira.* Zatim mu je rekla: *Obnovi pet prvih subota. Kada to budete učinili, primit ćete brojne milosti.* I napokon je rekla: *Nikaragva je mnogo pretrpjela zbog potresa. Prijete joj sada druge nevolje. Trpjet ćete i dalje ako se ne promijenite – i poslije kratke stanke dodala – sine moj, moli krunicu za cijeli svijet. Reci vjernicima i nevjernicima da prijete svijetu velike opasnosti. Tražim u Gospodina da ublaži svoju pravdu, ali ako se ne promijenite skratit ćete dolazak Trećega svjetskog rata.* Bernard je razumio da je njegov zadatak to saopćiti drugima, ali je rekao Gospi da on ne bi htio imati još više problema jer ih je već imao u crkvi, pa neka se ona obrati drugoj osobi. Gospa mu je dogovorila: **Ne, jer Gospodin je odabrao tebe da preneseš poruku.**

Iz straha da mu ne će povjerovati, Bernard nikomu nije govorio o ukazanju. Gospa mu se opet ukazala 16. svibnja i rekla: *Zašto nisi rekao to što sam ti naložila? Bernard je uzvraatio: Gospođo, bojim se. Bojim se da će se ljudi na moj račun smijati i da mi ne će povjerovati. Reci će mi da sam lud.* Djevojka mu je tada uzvratila: *Ne boj se, ja ću ti pomoći; reci to svećeniku.* Poslije ovih riječi Gospa je otišla. Bernard je ovo povjerio najprije dvjema gospođama iz crkve a one su ga ohrabrile da sve to kaže župniku. Župnik mu je savjetovao da drugi put učini znak križa u slučaju da bi to bilo nešto đavolsko.

Drugo ukazanje

Dana 8. lipnja Bernard je s nekolicinom osoba stigao na mjesto ukazanja i počeo mo-

liti krunicu. Ipak, Gospa se nije pojavila toga dana. Javila mu se u snu. Bernard je pitao što želi, a ona mu je ponovila poruku otprije. Još joj je prenio molbe nekih ljudi, a ona je odgovorila: *Neke će se ostvariti, a neke ne će.* Zatim je Gospa rekla: *Gledaj nebo.* U tom trenutku Bernard je vidio mnoštvo ljudi, svi su bili sretni, pjevali su, ali on nije mogao razumjeti. *Gledaj,* rekla je Gospa, *ovo su prve zajednice od početka kršćanstva. To su prvi katekumeni. Mnogi su mučenici. Želite li i vi biti mučenici?* Bernard je odgovorio DA, iako nije ni znao što je to mučenik. Zatim je Bernard vidio drugu skupinu osoba, obučanih u bijele habite, imali su krunice i molili. Gospa mu je rekla: *Ovo su oni prvi kojima sam dala krunicu (dominikanci). Hoću da i vi tako molite krunicu.* Treća skupina bila je obučena u odjeću smeđe boje, a Bernardu se učinilo kao da su franjevci. Gospa mu je rekla: *Ovi su primili krunicu iz ruku prvih.* Bernard je vidio i mnoštvo drugih s krunicom u ruci pa je i sam zaželio biti u njihovom društvu, ali mu je Gospa rekla: *Ne, još nisi spreman. Prije trebaš reći ljudima što si vidio i čuo. Pokazala sam vam slavu Gospodnju i vi ćete je postići ako budete slušali Gospodina, njegovu Riječ, ako ustrajete u molitvi krunice i provedete u djelo Božju riječ.* I kad je to rekla, nestala je. Župnik je 24. lipnja dao dopuštenje Bernardu da ispriča što mu je Gospa rekla.

Treće ukazanje

Na 8. srpnja pošlo je s Bernardom četrdesetak osoba na mjesto ukazanja. I ovaj se put Gospa nije pojavila. Javio mu se anđeo u snu i obavijestio ga da su molitve u svezi s dječakom iz Cuape koji je u zatvoru, uslišane. Bernard je iznio anđelu i drugu molbu koja se ticala njegove rodice koja je bila učiteljica, te oca i brata (obojuca žrtve alkohola). Anđeo je prorekao da će rođak biti ubijen i sve se doslovnno ispunilo 9. rujna 1980. Na 8. kolovoza nije bilo ukazanja, jer se zbog kiše nabujala rijeka nije moglo prijeći, ali je Bernard s pratnjom kao i uvijek molio krunicu.

Četvrto ukazanje

U pratnji mnogih pa i djece uputio se Bernard 8. rujna na mjesto ukazanja. Netom su izmolili krunicu pojavila se Gospa ali u liku djevojčice od 7-8 godina. Bila je vrlo lijepa i bez koprene na glavi, krunice i ogrtača. Bernard je i ovoga puta tražio da je drugi mogu vidjeti, a ona je rekla: *Ne, dosta je da im preneseš poruke, jer tko ne vjeruje i ako vidi ne će vjerovati.* Bernard je pitao, želi li gradnju svetišta u njezinu čast, a ona je odgovorila: *Gospodin ne želi materijalna svetišta; on želi živa svetišta, a to ste vi. Obnovite sveto svetište Gospodnje. U vama je Gospodnja radost. Ljubite*

Bernard je tražio od Gospe da je vide i nazočni, da bi mogli povjerovati. Govorili su mu da on vidi đavla, jer Gospa je mrtva i pokopana i sada je u prahu kao i drugi mrtvaci. Kad je to Gospa čula, ražalostila se i zaplakala je

jedni druge. Opraštajte, gajite mir, ne ograničavajte se samo na traženje mira, činite ga. Bernard je pitao što će od novca koji je primio za gradnju svetišta. Rekla mu je da se upotrijebi za gradnju kapele i da od onoga časa više ne prima novac. Čovjek je tražio treba li nastaviti katekumenat. Odgovorila mu je da ga ne napušta i da će polako shvatiti njegovo značenje. I onoga trenutka oblak se digao kao i prije i ona je otišla.

Peto ukazanje

Osmog listopada Gospa se nije ukazala, kako je bila najavila Bernardu za vrijeme prethodnog ukazanja. Trinaestog listopada skupina od pedeset osoba pratila je Bernarda do mjesta ukazanja. Nebo je bilo oblačno kao da će kišiti. Poslije krunice svi su vidjeli jedan svijetleći kolot. Činilo se da dolazi iz visine i kolutao se po zemlji i po nazočnima kao da bi mahao gorućom zubljom. Gledajući u visinu Bernard je vidio kako se oblikuje drugi kolot na nebu. Ovaj kolot je isijavao svjetlo različitih boja. Djevojka kao da je visjela na oblaku a drugi oblak je kružio oko nje. Izgledala je kao petnaestogodišnja djevojka, vrlo lijepa s krunom od dvanaest zvijezda, plavom koprenom te bijelom i dugom haljinom. Noge su počivale na oblaku, ruke okrenute prema dolje, iz njih su izlazile svijetle zrake. Oči joj plave, glas neusporedivo blag i ugodan. Jedna nazočna gospođa je rekla: „Vidim kao ljudsku sjenu“. A jedna curica rekla je majci da je zove Gospođa.

Bernard je tražio od Gospe da je vide i nazočni, da bi mogli povjerovati. Govorili su mu da on vidi đavla, jer Gospa je mrtva i pokopana i sada je u prahu kao i drugi mrtvaci. Kad je to Gospa čula, ražalostila se i zaplakala je. Bernard je tražio oprost. Rekla mu je da nije ljuta nego samo žalosna zbog tvrdoće srca onih osoba i da on treba za njih moliti. I Bernard je počeo plakati jer se osjećao krivim za Gospin plač. Tada mu je Gospa rekla: *Molite krunicu, razmišljajte otajstva, slušajte Božju riječ koja je u njima sadržana. Ljubite se...*

Bernard joj je tada govorio o tolikim molbama raznih osoba iz Cuape. Gospa mu je rekla: *Traže stvari koje nisu važne. Neka traže vjeru da mogu nositi svoj križ. Patnje ova svijeta ne mogu biti uklonjene. Patnje su križ koji morate nositi. Ne pribjegavajte nasilju. Tražite vjeru da budete strpljivi.* I dodala je: *Više me ne ćete vidjeti na ovom mjestu.* Bernard se ražalostio: „Ne ostavljajte nas same“. Ona je odgovorila: *Ne budite žalosni. Ja sam s vama iako me ne vidite. Majka sam svijetu vas, grješnika. Ljubite jedni druge, oprostite jedni drugima... zazivajte me ovim riječima.* Poslije ovih riječi je nestala.

Ukazanja u Cuapi priznala je BK Nikaragve, a mjesto ukazanja postalo je nacionalnim svetištem gdje su vjernici mogli dobiti jubilejski oprost u 2000. godini. Bernarda su ismijavali i prijetili mu smrću pa je 10 godina izbivao iz zemlje. Bezgrješna je zaštitnica Nikaragve.

Bernard je umro 30. listopada 2000. Pokopan je u Kapelici Ukazanja u rodnom mjestu Cuapi.

Na koga oslonjeni

Znam da ne bih smio u jednome ovakvom časopisu govoriti o politici i sličnim stvarima, ali nešto mi se ne da. Nije mi, naime, previše jasno kako se ne osvrnuti na ovih prošlih 10 godina u hrvatskom društvu. Ponekad mi se učini da sam Židov i da lutamo sinajskom pustinjom. Mojsije nas izveo iz egipatskog ropstva, a mi na prve poteškoće u slobodi okrenusmo se protiv njega. Te kako ovo, te kako ono, ljepše nam je bilo prije, znali smo svoje tamničare, a sada lutamo sami, i još mnogo toga. Čisti nadrealizam, rekli bismo suvremenim rječnikom. Ima tu i zlatne teladi, kao i svega drugog sličnoga. Izgleda da nam samo preostaje rukom odmahnuti na takav puk i otići svojim putom. Rekoh, izgleda

Miljenko Stojić

Pokopasmo nedavno fra Maksimilijana Jurčića, hercegovačkog franjeva ubijenog u Vrgorcu 1945. Nisu ga ubili samog, još 5 njih pravilo mu je društvo. A, da, ubili su ih komunisti. Kilo-
metar, dva dalje od njih ubili su još 40-ak civila. Kažu da je fra Maksimilijanov ubojica za svoj čin bio nagrađen službom jugoslavenskog oficira. Ne znam trenutačno čime su nagrađeni drugi, jer je zacijelo imao poma-
gače u tome velikom krvavom poslu. Mjesni puk nije se predao. Dok se sve odigravalo, budno je motrio iza zatvorenih prozora, jer u ovakvim poslovima se ne vole svjedoci. Šutio je sve do Domovinskog rata, ali se molio za pobijene i svojim nasljednicima prenosio priču o svemu. Hrvatska i katolička svijest u njemu bila je neuništiva. Silno!

Dok današnje društvo luta i pojedinci dobivaju Nobelove nagrade za mir vodeći rat, dotle Kraljica Mira i dalje, naoko u tišini, govori ljudima dobre volje. I oni se obraća-
ju. Odjedanput im više ništa nije teško, zna-

ju što im je činiti. Ima ih svih rasa, zanima-
nja, inteligencije... Zavide, u dobrom smislu, nama koji smo rođeni ili živimo u krajevima koje je Kraljica Mira izabrala za svoju pozornicu u ovom času. A mi, što radimo? Uvalimo im neki suvenir ili pokažemo da smo i sami otvoreni prema svemu što se događa? Mislim se nešto, kad bismo se udružili svi koji prihvaćamo Kraljicu Mira, bi li ovaj svijet bio drukčiji? Potpuno sam uvjeren da bi. Ali, događa se da gutamo priču o njihovoj zlatnoj teladi. Umjesto razmišljanja o riječima Kraljice Mira, buljimo u zaslone televizora, računala, mobilnih uređaja, u papir različite kakvoće, ali jednake usmjerenosti, gutamo i gutamo njihovu nazovi ideologiju za samosvjesne ljude, i još puno sličnoga, nemamo prostora sve to nabrajati. Da vam pravom kažem, i znam i ne znam tko su oni. Ma, jednostavno, to su svi koji pristaju uz navedene namisli ubačene u naš životni prostor. I tako, nema nam druge, ako i dalje ne želimo lutati pustinjom, nego osloniti se na neke

druge uporišne točke i nezaustavljivo krenuti naprijed.

Ne, ne, nisam zaboravio onaj govor s početka teksta. Čovjek koji stajao na čelu naše borbe za slobodu, dr. Franjo Tuđman, govoraše da se trebamo osloniti na sebe, a znao je itekako spomenuti i Boga. Život je vitlao njime, ali ipak nikada nije zaboravljao kojemu narodu pripada i na što se taj narod oslanja. I zbog toga su ga nemilosrdno nastojali gurnuti u zapećak, kako prije, tako i danas. Međutim, put kojim je išao isplivao je ispod svih objeda. I opet mi se čini da sam Židov. Kajemo se zbog zlatnog teleta. Mojsije je opet naš, oni drugi padaju u zaborav. A put i dalje vodi kroz pustinju. Prije kojih 20-ak godina hodao sam tim krajevima. Okolo trgovci, a ja osjećam muku puka. On ide prema slobodi, hramlje, ali ide, tamo onkraj ove pustinje. Bili su to lijepi dani. Zbog toga ih i danas nosim u sebi.

Kiša sipi dok pišem ovaj tekst. Naravno da bih volio da je sunce, međutim, vrijeme je takvo kakvo jest. Ne mogu mu zapovijedati. Ali mogu biti dobro, ako to želim. Posla će biti, poteškoća, nedorazuma. Ipak, idem ja dalje. Čemu se vrtjeti u krug? Bog je tu, prijatelj su tu, pa i moj narod je tu, čemu bojazni? Istina, ima mnogo toga za napraviti. Previše je siromašnih, previše obespravljenih, previše zavedenih, previše kukavica, previše... Ma, zbog čega se tužim? Potrebno je samo odlučiti osloniti se na sve ono najbolje u sebi i zacijelo smo pobjednici. Prisjetimo se Domovinskog rata. Zlo nas stiskalo sa svih strana. Ne mislim samo na proglašenog napadača, bilo je mnogo njih u sjeni. I što?! Pa pobijedismo, jer smo vjerovali u svoju pobjedu! Tako možemo pobijediti i alkohol, i drogu, i loše političare, i gripu ovakve i onakve vrste, i recesiju koja je sinonim za sve i svašta. Nema jednostavno toga što ne možemo pobijediti!

Gledam starca sa štapom. Smiješi se. Mirno je predvečerje. Još malo pa će trebati pomoliti se Bogu. Iz kojeg je svijeta ova idila?

Poštovani čitatelji i prijatelji, od lipnja 2009. izdanja Informativnog centra "Mir" Međugorje (knjige i nosače zvuka) kao i *Glasnik mira* možete nabaviti u svim knjižarama i na ostalim prodajnim mjestima Teovizije iz Zagreba.

Zainteresirani iz Hrvatske i Slovenije sve informacije mogu zatražiti i narudžbe izvršiti na naslov: TEOVIZIJA D.O.O. ZAGREB, KAPTOL 26. TELEFON/FAKS: 01 4923964 i 01 4814813.

(Dosadašnjim i budućim pretplatnicima *Glasnik mira* šaljemo izravno iz uredništva. Kontakt: vidi str 3.)

Sateliti:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6
Sjeverna i Južna Amerika – AMERICOM 4
Australija i Novi Zeland – OPTUS D2

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel.: ++387 36/653-328 uredništvo
++387 36/653-326 glavni tehničar
++387 36/653-310 marketing
Faks: ++387 36/651-300

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRUJEDA

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Krunica
	- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
	- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
	- U uskršnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Križni put uz Križevac
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h	Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed	Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne	Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana	Susreti sa svjedocima
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

Foto Tvrtko Bojić

